

شماره چاپ: ۲۶۸

دوره نهم - سال اول

شماره ثبت: ۱۶۵

تاریخ چاپ: ۱۳۹۱/۹/۱

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم و اصلاحات بعدی آن»

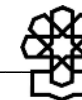
(بندها و مواد ارجاعی از صحن علنی مجلس و برخی اصلاحات و الحاقات دیگر)

کد موضوعی: ۲۳۰

شماره مسلسل: ۱۲۷۸۶-۵

تیرماه ۱۳۹۳

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:
«لایحه اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم و اصلاحات بعدی آن»
(بندها و مواد ارجاعی از صحن علنی مجلس و برخی اصلاحات و الحاقات دیگر)

مقدمه

در جریان بررسی مفاد لایحه اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم در مجلس شورای اسلامی برخی از بندها و مفاد این لایحه (بندهای ۱۴، ۱۶، ۱۷، ۳۳، ۳۸، ۴۰، ۴۴، ۵۶ و ۶۴) به دلیل داشتن ابهام و برای بررسی بیشتر با تصویب صحن علنی به کمیسیون اقتصادی ارجاع شد.

کمیسیون اقتصادی و مرکز پژوهش‌ها نیز با برگزاری جلسات کارشناسی با مشارکت نمایندگان بخش‌های مختلف ذی‌نفع و برخی نهادها و دستگاه‌های اجرایی، این بندها را مورد بررسی کارشناسی مجدد قرار داد.

اما اصلاحات صورت گرفته در لایحه فقط محدود به بندهای ارجاعی از طرف صحن نشد. بلکه اصلاحات صورت گرفته در سه سطح: ۱. اصلاح و بازنگری بندهای ارجاعی، ۲. اصلاح جزئی و محدود برخی از بندهای تصویب شده در صحن (البته تعداد بسیار محدودی از این بندها با هدف رفع برخی اشکالات و ابهامات)، ۳. الحاق برخی از بندهای جدید به مفاد لایحه انجام پذیرفت.

البته در برخی موارد دلیل تسری اصلاحات از بندهای ارجاعی به سایر موارد ذکر شده، دریافت برخی آرا و نظرات کارشناسی جدید درخصوص این بندها بود که کمیسیون اقتصادی این موارد و اظهارنظرها را وارد و اصلاحات را در این بخش‌ها انجام داد. در برخی موارد نیز به دلیل وجود پیشنهادهای الحاقی جدید از طرف نمایندگان، کمیسیون در نهایت برخی مواد و بندهای جدید را به مواد و بندهای موجود لایحه الحاق کرد.

مرکز پژوهش‌ها در گزارش حاضر نظرات کارشناسی خود درخصوص تمام اصلاحات صورت گرفته را در قالب یک جدول سه ستونه ارائه کرده است. نظرات کارشناسی مرکز براساس تطابق مفاد ارائه شده با اصول قانون اساسی، احکام و سیاست‌های کلی نظام و سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، احکام قانون برنامه پنجم و با لحاظ برخی مسائل فنی و اجرایی مربوط به اجرای قوانین مالیاتی و شرایط و تحولات اقتصادی بخش‌های مختلف مدنظر بوده است. براین اساس در ستون اول این جدول مصوبات و نظر نهایی کمیسیون اقتصادی درخصوص تک تک مواد و بندهای ارجاعی از صحن و الحاقی‌ها و اصلاحی‌های جدید (غیرارجاعی) و در ستون دوم و سوم نیز نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها به همراه دلایل کارشناسی اصلاحات در هر مورد آمده است. در مواردی که از نظر کارشناسی نکته و مسئله خاصی درخصوص اصلاحات صورت گرفته وجود نداشت، در ستون مقابل آن پیشنهادی از طرف مرکز ارائه نشده است.

در این گزارش سعی شده است موارد اختلافی مهم و مؤثر در عملکرد نظام مالیاتی که عدم توجه به آنها می‌تواند مشکلات و چالش‌هایی را به وجود آورده و انسجام قانون را بر هم بزند، به صورت عبارات درشت‌نویس مشخص شده است و در هر مورد در مقابل مصوبه نهایی کمیسیون اقتصادی، نظر نهایی و پیشنهاد مرکز پژوهش‌ها با دلایل توجیهی و کارشناسی ذکر شده است.

بند	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها
بند «۱۴» (نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها با مصوبه کمیسیون اقتصادی در این بند متفاوت است)	متن زیر جایگزین ماده (۶۴) قانون و تبصره‌های آن می‌شود: ماده (۶۴) - تعیین ارزش معاملاتی به صورت درصدی از میانگین قیمت‌های روز منطقه و با توجه به نوع کاربری آنها بر عهده کمیسیون تقویم املاک است. <u>درصد مذکور برای کل کشور هر سال با تصویب هیئت وزیران تعیین خواهد شد.</u> این کمیسیون متشکل از پنج عضو است که در تهران از نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور و وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و جهاد کشاورزی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و شورای اسلامی شهر و در سایر شهرها از مدیران کل یا رؤسای ادارات امور مالیاتی، راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی و ثبت و اسناد و املاک و یا نمایندگان آنها و نماینده شورای اسلامی شهر تشکیل می‌شود. کمیسیون مذکور هر سال یکبار نسبت به تعیین ارزش معاملاتی املاک به تفکیک عرصه و اعیان اقدام می‌کند. در موارد تقویم املاک واقع در هر بخش و روستاهای تابعه (براساس تقسیمات کشوری)	متن زیر جایگزین ماده (۶۴) قانون و تبصره‌های آن می‌شود: ماده (۶۴) - تعیین ارزش معاملاتی به صورت درصدی از میانگین قیمت‌های روز هر منطقه درخصوص اراضی غیرکشاورزی با توجه به نوع کاربری (تجاری، صنعتی، مسکونی، اداری و آموزشی)، میزان مساحت و تراکم ساخت، نوع مصالح ساخت (اسکلت فلزی یا بتون آرمه یا اسکلت بتونی و سوله و غیره) و قدمت ساخت بنا و در مورد اراضی کشاورزی با لحاظ میزان آب، قابلیت کشت و نوع محصول بر عهده کمیسیون تقویم املاک است. کمیسیون مزبور متشکل از پنج عضو است که در تهران از نمایندگان سازمان امور مالیاتی کشور و وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و جهاد کشاورزی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و شورای اسلامی شهر و در سایر شهرها از مدیران کل یا رؤسای ادارات امور مالیاتی، راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی و ثبت و اسناد و املاک و یا نمایندگان آنها و نماینده شورای اسلامی شهر	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها با جمع‌بندی و تصمیم کمیسیون اقتصادی در این مورد متفاوت است. - ماده (۶۴) درصدد است تا علاوه بر اصلاح ترکیب کمیسیون تقویم در راستای چابک‌سازی و تشکیل‌پذیر شدن این نهاد، برخی چالش‌های غیرشفاف بودن نحوه تعیین ارزش معاملاتی را برطرف و ارتباط این پارامتر با درصدی از ارزش روز املاک را احیا کند. این امر علاوه بر اصلاح پایه مالیاتی حداقل چهار نوع از مالیات موضوع قانون مالیات‌های مستقیم می‌تواند پایه برخی (حدود ۱۶ نوع) پرداختی قانونی دیگر اعم از انواع عوارض، حق الثبت، حق التحریر، حق کارشناسی و ... را متناسب با واقعیت‌های اقتصادی و تغییرات ارزش روز املاک اصلاح و تعدیل کند. - ایرادی که از طرف صحن مجلس به مفاد ماده (۶۴) گرفته شد ناظر بر این بود که <u>اولاً</u> پیشنهاد ارائه شده می‌تواند با افزایش هزینه‌های پرداختی مردم به دلیل شیب تند تعریف شده برای تناسب‌سازی ارزش معاملاتی به صورت درصدی از ارزش روز املاک شرایط تورمی اقتصاد را تشدید کند. <u>ثانیاً</u> دامنه تعریف شده برای این موضوع بسیار وسیع بوده (دامنه ۱۰ تا ۷۰ درصدی) و این امر می‌توانست با

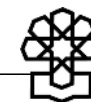
بند	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها
	<p>نماینده بخشدار یا شورای بخش در جلسات کمیسیون شرکت می‌کند. در صورت نبودن شورای اسلامی شهر یا بخش، یک نفر که کارمند دولت نباشد با معرفی فرماندار یا بخشدار مربوط در کمیسیون شرکت خواهد کرد.</p> <p>کمیسیون تقویم املاک در تهران به دعوت سازمان امور مالیاتی کشور و در سایر شهرها به دعوت مدیر کل یا رئیس اداره امور مالیاتی در محل سازمان مذکور یا ادارات تابعه تشکیل خواهد شد. جلسات کمیسیون با حضور اکثریت اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات متخذه با رأی حداقل سه نفر از اعضا معتبر است. دبیری جلسات کمیسیون حسب مورد بر عهده نماینده سازمان یا اداره کل یا اداره امور مالیاتی است.</p> <p>ارزش معاملاتی تعیین شده پس از یک ماه از تاریخ تصویب نهایی کمیسیون تقویم املاک لازم‌الاجرا می‌باشد و تا تعیین ارزش معاملاتی جدید معتبر است.</p>	<p>تشکیل می‌شود. کمیسیون مذکور هر سال یکبار نسبت به تعیین ارزش معاملاتی املاک به تفکیک عرصه و اعیان اقدام می‌کند.</p> <p>در موارد تقویم املاک واقع در هر بخش و روستاهای تابعه (براساس تقسیمات کشوری) نماینده بخشدار یا شورای بخش در جلسات کمیسیون شرکت می‌کند. در صورت نبودن شورای اسلامی شهر یا بخش، یک نفر که کارمند دولت نباشد با معرفی فرماندار یا بخشدار مربوط در کمیسیون شرکت خواهد کرد.</p> <p>کمیسیون تقویم املاک در تهران به دعوت سازمان امور مالیاتی کشور و در سایر شهرها به دعوت مدیر کل یا رئیس اداره امور مالیاتی در محل سازمان مذکور یا ادارات تابعه تشکیل خواهد شد. جلسات کمیسیون با حضور اکثریت اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات متخذه با رأی حداقل سه نفر از اعضا معتبر است. دبیری جلسات کمیسیون حسب مورد بر عهده نماینده سازمان یا اداره کل یا اداره امور مالیاتی است.</p> <p>ارزش معاملاتی تعیین شده پس از یک ماه از تاریخ</p>	<p>توجه به سلیق و اختیارات اعضای کمیسیون‌های تقویم سراسر کشور نصاب‌های موجود در تعیین ارزش معاملاتی در اقصی نقاط کشور را بر هم بزنند.</p> <p>بر این اساس این موضوع به کمیسیون اقتصادی برای بررسی بیشتر ارجاع شد.</p> <p><u>در بررسی کارشناسی صورت گرفته اولاً</u> برخی جزئیات مفاد ماده (۶۴) اصلاح و بازنگری شد که این موضوع نظارت‌پذیری بر اجرای مفاد این ماده را تضمین خواهد کرد.</p> <p>برای نمونه اراضی به دو گروه کلی اراضی کشاورزی و اراضی غیرکشاورزی تقسیم شده و برای هر کدام برخی شاخص‌های مهم و کلیدی در راستای تعیین ارزش روز و در نهایت ارزش معاملاتی آورده شد.</p> <p>ثانیاً سعی شد معیاری تعیین شود تا در صورت عدم تشکیل و یا عدم اجماع نظر اعضای کمیسیون تقویم املاک برای تعیین ارزش معاملاتی، سازمان امور مالیاتی با مکانیسم و چارچوب تعیین شده نسبت به تعیین ارزش معاملاتی با معیارهای تعیین شده اقدام کند.</p> <p>ثالثاً ترتیبی در تبصره «۲» - ماده (۶۴) بنا نهاده شده است که طی آن شیب اصلاح و تناسب‌سازی ارزش معاملاتی به صورت درصدی از ارزش روز املاک به</p>

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>صورت ملایم و با دامنه مشخص و متناسب با تحولات و ملاحظات فشار تورمی تعیین شود.</p> <p>مخالفت مرکز پژوهش‌ها با حذف این تبصره و به اختیار دولت گذاشتن این امر (مصوبه کمیسیون اقتصادی). از دو منظر متفاوت است:</p> <p><u>اول اینکه ارائه اختیار تعیین پایه مالیاتی به مصوبه دولت شائبه مغایرت آن با مفاد اصل ۵۱ را دارد.</u></p> <p><u>دوم عدم تعیین یک رویه کلی و قابل دسترسی برای همه فعالان اقتصادی و نهادها و دستگاه‌ها درخصوص نحوه تعیین ارزش معاملاتی می‌تواند سردرگمی برای مردم و فعالان اقتصادی را به دنبال داشته باشد.</u></p>	<p>تصویب نهایی کمیسیون تقویم املاک لازم‌الاجرا می‌باشد و تا تعیین ارزش معاملاتی جدید معتبر است.</p> <p>تبصره «۱» - سازمان امور مالیاتی کشور یا ادارات تابعه سازمان مزبور می‌توانند قبل از اتمام دوره یک ساله فقط یکبار در هر شهر یا بخش یا روستا، در موارد زیر کمیسیون تقویم املاک را تشکیل دهند:</p> <p>۱. برای تعیین ارزش معاملاتی نقاطی که فاقد ارزش معاملاتی است.</p> <p>۲. برای تعدیل ارزش معاملاتی تعیین شده نقاطی که حسب تشخیص سازمان امور مالیاتی کشور در مقایسه با نقاط مشابه هماهنگی لازم را نداشته یا با توجه به معیارهای ذکر شده در این ماده تغییرات عمده در ارزش املاک به وجود آمده باشد.</p> <p>ارزش معاملاتی تعیین شده حسب این تبصره پس از یک ماه از تاریخ تصویب نهایی کمیسیون تقویم املاک، لازم‌الاجرا و تا تعیین ارزش معاملاتی جدید معتبر است.</p> <p>تبصره «۲» - کمیسیون مکلف است با اخذ نظر مشورتی از اتحادیه املاک شهر ذی‌ربط یا شورای</p>	<p>تبصره «۱» - سازمان امور مالیاتی کشور یا ادارات تابعه سازمان مزبور می‌توانند قبل از اتمام دوره یک‌ساله فقط یکبار در هر شهر یا بخش یا روستا، در موارد زیر کمیسیون تقویم املاک را تشکیل دهند:</p> <p>۱. برای تعیین ارزش معاملاتی نقاطی که فاقد ارزش معاملاتی است.</p> <p>۲. برای تعدیل ارزش معاملاتی تعیین شده نقاطی که حسب تشخیص سازمان امور مالیاتی کشور در مقایسه با نقاط مشابه هماهنگی لازم را نداشته یا با توجه به معیارهای ذکر شده در این ماده تغییرات عمده در ارزش املاک به وجود آمده باشد.</p> <p>ارزش معاملاتی تعیین شده حسب این تبصره پس از یک ماه از تاریخ تصویب نهایی کمیسیون تقویم املاک، لازم‌الاجرا و تا تعیین ارزش معاملاتی جدید معتبر است.</p> <p>تبصره «۲» - در مواردی که کمیسیون تقویم موضوع این ماده پس از دو بار دعوت توسط</p>	

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
	<p>اسلامی بخش یا روستا درخصوص هر یک از عرصه و اعیان، ارزش معاملاتی املاک موضوع این ماده را به نحوی تعیین کند که در سال نخست اجرای این اصلاحیه معادل دو درصد (۲٪) میانگین ارزش روز املاک آن منطقه باشد. این شاخص هر سال به میزان دو واحد درصد (۲٪) افزایش می‌یابد تا زمانی که ارزش معاملاتی هر منطقه به بیست درصد (۲۰٪) میانگین بهای روز املاک هر منطقه با توجه به شاخص‌های مذکور برسد.</p> <p>تبصره «۳» - در مواردی که کمیسیون تقویم موضوع این ماده پس از دو بار دعوت توسط سازمان امور مالیاتی تشکیل نشود یا پس از تشکیل دو جلسه تصمیم مقتضی در مورد تعیین ارزش معاملاتی حاصل نشود، سازمان امور مالیاتی مکلف است آخرین ارزش روز املاک تعیین شده توسط کمیسیون تقویم را با شاخص بهای کالاها و خدمات اعلامی توسط مراجع قانونی ذیصلاح تعدیل و ارزش معاملاتی را مطابق مقررات تبصره «۲» این ماده تعیین کند.</p>	<p>سازمان امور مالیاتی تشکیل نشود یا پس از تشکیل دو جلسه تصمیم مقتضی در مورد تعیین ارزش معاملاتی حاصل نشود، سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است آخرین ارزش روز املاک تعیین شده توسط کمیسیون تقویم را با شاخص بهای کالاها و خدمات اعلامی توسط مراجع قانونی ذیصلاح تعدیل و ارزش معاملاتی را مطابق مقررات این ماده تعیین کند.</p> <p>تبصره «۳» - در مواردی که ارزش معاملاتی موضوع این ماده مطابق قوانین و مقررات مربوط مأخذ محاسبه سایر عوارض و وجوه دیگر قرار می‌گیرد، مأخذ محاسبه عوارض و وجوه یاد شده برمبنای درصدی از ارزش معاملاتی موضوع این ماده خواهد بود که با پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و دستگاه ذیربط به تصویب هیئت وزیران یا مراجع قانونی مرتبط می‌رسد. درصد مذکور باید به نحوی تعیین گردد که مأخذ محاسبه عوارض و وجوه یاد شده بیش از نرخ تورم رسمی اعلامی از طرف مراجع قانونی ذیربط</p>	

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
	<p>تبصره «۴» - در مواردی که ارزش معاملاتی موضوع این ماده مطابق قوانین و مقررات مربوط مأخذ محاسبه سایر عوارض و وجوه دیگر قرار می‌گیرد، مأخذ محاسبه عوارض و وجوه یاد شده بر مبنای درصدی از ارزش معاملاتی موضوع این ماده خواهد بود که با پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و دستگاه ذی‌ربط به تصویب هیئت وزیران یا مراجع قانونی مرتبط می‌رسد. درصد مذکور باید به نحوی تعیین گردد که مأخذ محاسبه عوارض و وجوه یاد شده بیش از نرخ تورم رسمی اعلامی از طرف مراجع قانونی ذی‌ربط افزایش نیافته باشد.</p>	<p>افزایش نیافته باشد.</p>	
<p>- در این ماده نحوه مشمول مالیات شدن (نرخ مالیاتی و پایه مالیات) فعالان در عرصه ساخت و فروش مسکن تعیین تکلیف شده است.</p> <p>در تبصره «۱» این ماده مقرر شده است که اولین نقل و انتقال ساختمان‌های ساخته و فروخته شده توسط انبوه‌سازان دارای مجوز از مراجع ذی‌صلاح از پرداخت مالیات موضوع ماده (۵۹)، (۵ درصد به ارزش معاملاتی مالیات نقل و انتقال) البته با رعایت برخی اصول و موازین قانونی مربوط به</p>	<p>متن زیر جایگزین ماده (۷۷) خواهد شد.</p> <p>ماده (۷۷) - درآمد اشخاص حقیقی و حقوقی ناشی از ساخت و فروش هر نوع ساختمان حسب مورد مشمول مقررات مالیات بر درآمد موضوع فصول چهارم و پنجم باب سوم این قانون خواهد بود.</p> <p>تبصره «۱» - اولین نقل و انتقال ساختمان‌های تولید شده توسط انبوه‌سازان دارای مجوز از وزارت راه و شهرسازی در صورتی که واحدهای تولیدی خود</p>	<p>متن زیر جایگزین ماده (۷۷) خواهد شد.</p> <p>ماده (۷۷) - درآمد اشخاص حقیقی و حقوقی ناشی از ساخت و فروش هر نوع ساختمان حسب مورد مشمول مقررات مالیات بر درآمد موضوع فصول چهارم و پنجم باب سوم این قانون خواهد بود.</p> <p>تبصره «۱» - اولین نقل و انتقال ساختمان‌های تولید شده توسط انبوه‌سازان دارای مجوز از وزارت راه و شهرسازی در صورتی که واحدهای تولیدی خود</p>	<p>بند «۱۶» (جمع‌بندی نهایی کمیسیون اقتصادی و مرکز پژوهش‌ها یکسان بوده است)</p>

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>ساخت‌وساز معاف شوند.</p> <p>شروط استفاده از این معافیت مالیاتی با هدف تنظیم بازار مسکن و تقویت طرف عرضه مسکن تنظیم شده و هدف استفاده از ابزار مالیاتی برای ترغیب سازندگان جهت عرضه به موقع مسکن ساخته شده است. رعایت برخی استانداردهای تعیین شده توسط مراجع قانونی در ساخت مسکن نیز جزو این شروط آمده است.</p> <p>در تبصره «۲» - تصریح شده است که اشخاص حقیقی که در هر سال صرفاً یک واحد مسکونی ساخته و عرضه کنند در شرایطی مشمول مالیات نقل و انتقال نخواهند بود که بیش از سه سال از تاریخ صدور گواهی پایان کار نگذشته باشد.</p> <p>در بخش دیگری از تبصره «۲» - آمده است که اشخاص حقیقی مزبور که در هر سال مالیاتی صرفاً یک واحد مسکونی احداث و به فروش برسانند مشروط به اینکه سند ملک مربوط با متراژ ۴۰۰ مترمربع و کمتر از آن به صورت مشاعی نباشد، مشمول مالیات بر درآمد موضوع ماده (۷۷) نخواهد شد اما مشمول مالیات موضوع ماده (۵۹) (مالیات نقل و انتقال) خواهد شد.</p> <p>در سایر تبصره‌ها نیز برخی مسائل اجرایی مربوط به این ماده و همچنین تنظیم روابط سازمان‌ها و نهادهای مربوط</p>	<p>را ظرف دو سال از تاریخ صدور پایان کار (مشروط به این که بیش از ۵ سال از تاریخ صدور پروانه ساخت نگذشته باشد) واگذار نمایند، از پرداخت مالیات نقل و انتقال موضوع ماده (۵۹) این قانون معاف می‌باشند. شرط برخورداری از این معافیت رعایت ضوابط ایمن‌سازی ساختمان و بهینه‌سازی مصرف انرژی به تأیید مراجع ذیصلاح و همچنین رعایت الگوی ساخت مسکن در رابطه با مساحت واحد مسکونی مورد انتقال است که مجموع مساحت بنای مفید هر واحد نباید از سی درصد (۳۰٪) الگوی ساخت مسکن تعیین شده برای ساخت مسکن بزرگتر باشد.</p> <p>حکم این تبصره در خصوص سایر اشخاص که در نظام مالیاتی تحت فعالیت ساخت و فروش ساختمان ثبت نام کرده باشند نیز جاری خواهد بود.</p> <p>تبصره «۲» - شمول مقررات این ماده در مورد ساخت و فروش ساختمان توسط اشخاص حقیقی منوط به آن است که بیش از سه سال از تاریخ صدور گواهی پایان کار نگذشته باشد و همچنین</p>	<p>را ظرف دو سال از تاریخ صدور پایان کار (مشروط به این که بیش از ۵ سال از تاریخ صدور پروانه ساخت نگذشته باشد) واگذار نمایند، از پرداخت مالیات نقل و انتقال موضوع ماده (۵۹) این قانون معاف می‌باشند. شرط برخورداری از این معافیت رعایت ضوابط ایمن‌سازی ساختمان و بهینه‌سازی مصرف انرژی به تأیید مراجع ذیصلاح و همچنین رعایت الگوی ساخت مسکن در رابطه با مساحت واحد مسکونی مورد انتقال است که مجموع مساحت بنای مفید هر واحد نباید از سی درصد (۳۰٪) الگوی ساخت مسکن تعیین شده برای ساخت مسکن بزرگتر باشد.</p> <p>حکم این تبصره در خصوص سایر اشخاص که در نظام مالیاتی تحت فعالیت ساخت و فروش ساختمان ثبت نام کرده باشند نیز جاری خواهد بود.</p> <p>تبصره «۲» - شمول مقررات این ماده در مورد ساخت و فروش ساختمان توسط اشخاص حقیقی منوط به آن است که بیش از سه سال از تاریخ صدور گواهی پایان کار نگذشته باشد و همچنین</p>	

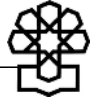
ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>به این موضوع تصریح شده است.</p>	<p>اشخاص مزبور که در هر سال مالیاتی صرفاً یک واحد مسکونی احداث و به فروش برسانند مشمول حکم این ماده نخواهند بود مشروط به اینکه سند ملک مربوط با متراژ ۴۰۰ مترمربع و کمتر از آن به صورت مشاعی نباشد.</p> <p>تبصره «۳» - شهرداری‌ها موظفند همزمان با صدور پروانه ساخت و همچنین در هنگام صدور پایان کار مراتب را به منظور تشکیل پرونده مالیاتی به اداره امور مالیاتی ذی‌ربط به ترتیبی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور تعیین می‌گردد، گزارش کنند.</p> <p>تبصره «۴» - آیین‌نامه اجرایی این ماده، نحوه تعیین درآمد مشمول مالیات با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>	<p>اشخاص مزبور که در هر سال مالیاتی صرفاً یک واحد مسکونی احداث و به فروش برسانند مشمول حکم این ماده نخواهند بود مشروط به اینکه سند ملک مربوط با متراژ ۴۰۰ مترمربع و کمتر از آن به صورت مشاعی نباشد.</p> <p>تبصره «۳» - شهرداری‌ها موظفند همزمان با صدور پروانه ساخت و همچنین در هنگام صدور پایان کار مراتب را به منظور تشکیل پرونده مالیاتی به اداره امور مالیاتی ذی‌ربط به ترتیبی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور تعیین می‌گردد، گزارش کنند.</p> <p>تبصره «۴» - آیین‌نامه اجرایی این ماده، نحوه تعیین درآمد مشمول مالیات با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>	
<p>- بخش املاک و مسکن اقتصاد ایران یکی از بخش‌های جذاب و سودآور برای فعالان اقتصادی است. حاشیه سود فعالیت در بخش املاک و مسکن به قدری بالاست که این بخش توانسته است حجم قابل توجهی از نقدینگی اقتصاد را به خود اختصاص دهد. نبود سیاست‌های کنترلی و</p>	<p>متن زیر به‌عنوان ماده (۸۰) مکرر به قانون الحاق می‌شود و در قسمت اخیر ماده (۱۸۷) قانون عبارت «مالیات عایدی املاک» بعد از عبارت «درآمد اتفاقی» اضافه می‌شود:</p> <p>ماده (۸۰) مکرر- ۸۰ درصد عایدی اشخاص حاصل</p>	<p>متن زیر به‌عنوان ماده (۸۰) مکرر به قانون الحاق می‌شود و در قسمت اخیر ماده (۱۸۷) قانون عبارت «مالیات عایدی املاک» بعد از عبارت «درآمد اتفاقی» اضافه می‌شود:</p> <p>ماده (۸۰) مکرر- ۸۰ درصد عایدی اشخاص</p>	<p>بند «۱۷» (جمع‌بندی نهایی کمیسیون اقتصادی و مرکز پژوهش‌ها یکسان بوده است)</p>

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>مدیریت‌کننده نقدینگی و در کنار آن نامناسب بودن شرایط اقتصادی سایر بخش‌های اقتصادی و ویژگی‌های منحصر به فرد کالای زمین و مسکن باعث شده است بخش عمده‌ای از منابع مالی کشور به سمت بازارهای مسکن و املاک گسیل شده و تقاضای غیرمصرفی (تقاضای سوداگرانه) در این بازار را تشدید کند.</p> <p>سود غیرمتمعارف این بخش در برخی موارد باعث شده است که رشد این بخش ذیل بخش خدمات، حجم بخش خدمات در اقتصاد را نسبت به سایر بخش‌ها بدون توجه به واقعیت‌های اقتصاد ملی افزایش دهد.</p> <p>ماده (۸۰) مکرر - سعی کرده با معرفی یک پایه مالیاتی جدید در نظام مالیاتی کشور اولاً بتواند با استفاده از ابزار مالیاتی اندکی از التهاب بازار املاک و مسکن که عمدتاً ناشی از حضور گسترده تقاضای سوداگرانه است بکاهد و ثانیاً از فعالان این بخش که سودهای سرشاری را عمدتاً با فعالیت‌های غیرمولد (فقط با خرید و فروش‌های متوالی) کسب می‌کنند، مالیات دریافت کند.</p> <p>- در ماده (۸۰) مکرر و تبصره‌های ذیل آن، پایه مالیات بر عایدات املاک معرفی شده و ترتیبات اجرای این نوع از مالیات در اقتصاد ایران تصریح شده است. پایه مالیاتی در</p>	<p>از هر نوع نقل و انتقال ملک و نقل و انتقال حق واگذاری محل پس از اعمال تعدیلات تورمی برحسب نرخ تورم اعلامی توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مشمول مالیات بر عایدی خواهد بود.</p> <p>نرخ مالیات بر عایدی املاک در ۳ سال اول اجرای این اصلاحیه سه درصد (۳٪) است. نرخ مذکور پس از دوره سه ساله هر سال به میزان دوونیم درصد (۲/۵٪) افزایش و حداکثر معادل ۲۸ درصد خواهد شد.</p> <p>تبصره «۱» - عایدی سرمایه‌ای املاک عبارت از مابه‌التفاوت قیمت فروش (یا انتقال دادن) با قیمت خرید (یا به انتقال گرفتن) خواهد بود. در مواردی که قیمت فروش (یا انتقال دادن) کمتر از قیمت خرید (یا به انتقال گرفتن) باشد در محاسبه مالیات موضوع این ماده قیمت فروش (یا انتقال دادن) معادل قیمت خرید (یا به انتقال گرفتن) منظور می‌شود.</p> <p>تبصره «۲» - مبنای تعیین قیمت‌های مذکور در تبصره «۱» قیمت‌های ثبت شده در سند انتقال یا سند تعهد به انتقال ملک یا حق واگذاری محل خواهد بود.</p>	<p>حاصل از هر نوع نقل و انتقال قطعی ملک و نقل و انتقال حق واگذاری محل پس از اعمال تعدیلات تورمی برحسب نرخ تورم اعلامی توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مشمول مالیات بر عایدی خواهد بود. نرخ مالیات بر عایدی املاک در ۳ سال اول اجرای این اصلاحیه سه درصد (۳٪) است. نرخ مذکور پس از دوره سه ساله هر سال به میزان دوونیم درصد (۲/۵٪) افزایش و حداکثر معادل ۲۸ درصد خواهد شد.</p> <p>تبصره «۱» - عایدی سرمایه‌ای املاک عبارت از مابه‌التفاوت قیمت فروش (یا انتقال دادن) با قیمت خرید (یا به انتقال گرفتن) خواهد بود. در مواردی که قیمت فروش (یا انتقال دادن) کمتر از قیمت خرید (یا به انتقال گرفتن) باشد در محاسبه مالیات موضوع این ماده قیمت فروش (یا انتقال دادن) معادل قیمت خرید (یا به انتقال گرفتن) منظور می‌شود.</p> <p>تبصره «۲» - مبنای تعیین قیمت‌های مذکور در تبصره «۱» قیمت‌های ثبت شده در سند انتقال یا سند تعهد به انتقال ملک یا حق واگذاری محل خواهد بود.</p>	

بند	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها
	<p>تبصره «۳» - آیین‌نامه اجرایی مربوط به نحوه تعیین عایدات سرمایه‌ای املاک و اعمال تعدیلات تورم و همچنین تمهیدات لازم برای اجرای این ماده حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این اصلاحیه با پیشنهاد وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، راه و شهرسازی، صنعت، معدن و تجارت، رئیس کل بانک مرکزی و رئیس مرکز آمار ایران تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p> <p>تبصره «۴» - از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این اصلاحیه، سردفتران اسناد رسمی موظفند در هنگام تنظیم سند انتقال ملک یا حق واگذاری محل یا سند تعهد به انتقال ملک یا حق واگذاری محل (قولنامه)، قیمت مورد معامله را براساس توافق طرفین معامله و با دقت و صراحت ثبت نموده و به امضای آنان برسانند. صرفاً قیمتی که به‌عنوان قیمت مورد معامله در اسناد مذکور درج می‌گردد در کلیه مراجع قضایی و اداری به‌عنوان قیمت مورد معامله محسوب خواهد شد. در هر حال اگر عایدی ملک مورد معامله مطابق مقررات این تبصره کمتر از ماه‌التفاوت ارزش روز مبنای محاسبه ارزش</p>	<p>تبصره «۳» - آیین‌نامه اجرایی مربوط به نحوه تعیین عایدات سرمایه‌ای املاک و اعمال تعدیلات تورم و همچنین تمهیدات لازم برای اجرای این ماده حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این اصلاحیه با پیشنهاد وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، راه و شهرسازی، صنعت، معدن و تجارت، رئیس کل بانک مرکزی و رئیس مرکز آمار ایران تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p> <p>تبصره «۴» - از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این اصلاحیه، سردفتران اسناد رسمی موظفند در هنگام تنظیم سند انتقال ملک یا حق واگذاری محل یا سند تعهد به انتقال ملک یا حق واگذاری محل (قولنامه)، قیمت مورد معامله را براساس توافق طرفین معامله و با دقت و صراحت ثبت نموده و به امضای آنان برسانند. صرفاً قیمتی که به‌عنوان قیمت مورد معامله در اسناد مذکور درج می‌گردد در کلیه مراجع قضایی و اداری به‌عنوان قیمت مورد معامله محسوب خواهد شد. در هر حال اگر عایدی ملک مورد معامله مطابق مقررات این تبصره کمتر از ماه‌التفاوت ارزش روز مبنای محاسبه ارزش</p>	<p>این نوع از مالیات‌ها ۷۰ درصد اختلاف ارزش خرید و فروش املاک و حق واگذاری است. نرخ این نوع از پایه مالیاتی جدیدالتأسیس در سال اول ۳ درصد بوده و این نرخ سالیانه ۲/۵ درصد افزایش خواهد یافت تا در نهایت نرخ آن معادل ۲۸ درصد شود. این نرخ با توجه به نرخ حداکثری اشخاص حقیقی و نرخ مالیاتی اشخاص حقوقی که معادل ۲۵ درصد است تعیین شده است (با توجه به نوپا بودن پایه مالیاتی جدید پیشنهاد شده است که نرخ این نوع از مالیات در سال‌های اول در سطحی پایین‌تر تعیین شود و رفته‌رفته این نرخ افزایش یابد و در نهایت از نرخ سایر بخش‌ها (بخش تولید) بیشتر تعیین شود).</p> <p>- شیوه و ترتیبات اجرایی این پایه مالیاتی مترقی (در نظام‌های مالیاتی مدرن این نوع از مالیات برای انواع و اقسام دارایی‌ها و به صورت سالیانه محاسبه و دریافت می‌شود) به‌گونه‌ای است که هیچ‌کدام از خریدار یا فروشنده به خاطر منافع شخصی خود و تحت هیچ شرایطی حاضر به خلاف‌گیری درخصوص ارزش مورد معامله نخواهد بود چراکه هر نوع خلاف‌گیری در این نوع از مالیات منجر به بالا رفتن هزینه مالیاتی در معاملات بعدی خواهد شد. از این منظر می‌توان مالیات ترتیبات اجرایی مالیات بر عایدات</p>

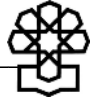
ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>املاک را مانند سیستم مالیات بر ارزش افزوده دانست.</p> <p>- در تبصره‌های این ماده تمامی وجوه مختلف مربوط به معاملات املاک و ارتباط آن با سایر مالیات‌های مربوط به این نوع از دارایی‌ها تبیین شده است. همچنین در تبصره «۷» این ماده سعی شده با استثنا کردن برخی از نقل‌وانتقالات از این نوع مالیات، نقل‌وانتقال‌های غیرارادی و یا نقل‌وانتقال‌های زمینه‌ساز عرضه بیشتر مسکن یا تخصیص بهینه منابع از پرداخت این نوع مالیات کنار گذاشته شوند.</p> <p>- در برخی از تبصره‌های این ماده برخی مسائل مربوط به امور اجرایی در نظر گرفته شده است و سعی شده اجرای این پایه مالیاتی در عمل مشکلات و چالش‌های اجرایی را برای سایر بخش‌های مرتبط به وجود نیارد. برای مثال در تبصره «۶» این ماده نقل‌وانتقال املاکی که تاریخ تملک آنها قبل از تصویب و اجرای این قانون است در انتقال از پرداخت این نوع مالیات معاف شده است.</p> <p>- در تبصره «۱۰» مالیات ۵ درصدی نقل‌وانتقال املاک موضوع ماده (۵۹) این قانون نوعی مالیات علی‌الحساب مالیات عایدات املاک منظور شده و این امر می‌تواند بار مالیاتی پرداخت شده برای املاک را کم کرده و از پرداخت</p>	<p>معاملاتی موضوع ماده (۶۴) برای ملک مورد معامله در تاریخ خرید (یا به انتقال گرفتن) و ارزش روز مبنای محاسبه ارزش معاملاتی موضوع ماده (۶۴) برای ملک مورد معامله در تاریخ فروش (یا انتقال دادن) باشد در این صورت مابه‌التفاوت اخیرالذکر مبنای محاسبه مالیات موضوع این ماده خواهد بود.</p> <p>تبصره «۵»- مبنای محاسبه حق‌الثبت تنظیم اسناد معاملات املاک و حق واگذاری محل، ارزش معاملاتی ملک و حق واگذاری محل مورد معامله بوده و مبنای محاسبه حق‌التحریر دفاتر اسناد رسمی در تنظیم اسناد معاملات املاک و حق واگذاری محل، قیمتی است که به‌عنوان قیمت مورد معامله در سند درج می‌گردد و در صورتی که معامله بلاعوض باشد ارزش معاملاتی ملک مورد معامله مبنای محاسبه حق‌التحریر خواهد بود. همچنین حق‌الزحمه دفاتر مشاوره معاملات املاک در مورد نقل‌وانتقال املاک و حق واگذاری محل، ارزش معاملاتی ملک مورد معامله خواهد بود. حکم این تبصره در خصوص حق‌الزحمه دفاتر مشاوره معاملات املاک از ابتدای سال ۱۳۹۵ اجرا خواهد شد.</p>	<p>معاملاتی موضوع ماده (۶۴) برای ملک مورد معامله در تاریخ خرید (یا به انتقال گرفتن) و ارزش روز مبنای محاسبه ارزش معاملاتی موضوع ماده (۶۴) برای ملک مورد معامله در تاریخ فروش (یا انتقال دادن) باشد در این صورت مابه‌التفاوت اخیرالذکر مبنای محاسبه مالیات موضوع این ماده خواهد بود.</p> <p>تبصره «۵»- مبنای محاسبه حق‌الثبت تنظیم اسناد معاملات املاک و حق واگذاری محل، ارزش معاملاتی ملک و حق واگذاری محل مورد معامله بوده و مبنای محاسبه حق‌التحریر دفاتر اسناد رسمی در تنظیم اسناد معاملات املاک و حق واگذاری محل، قیمتی است که به‌عنوان قیمت مورد معامله در سند درج می‌گردد و در صورتی که معامله بلاعوض باشد ارزش معاملاتی ملک مورد معامله مبنای محاسبه حق‌التحریر خواهد بود. همچنین حق‌الزحمه دفاتر مشاوره معاملات املاک در مورد نقل‌وانتقال املاک و حق واگذاری محل، ارزش معاملاتی ملک مورد معامله خواهد بود. حکم این تبصره در خصوص حق‌الزحمه دفاتر مشاوره معاملات املاک از ابتدای سال ۱۳۹۵ اجرا خواهد شد.</p>	

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>مالیات مضاعف جلوگیری کند.</p> <p>- برای جلوگیری از فرار مالیاتی در اجرای این پایه مالیاتی؛ روش‌های مختلف نقل و انتقال (روش وکالتی) یک نوع نقل و انتقال منظور شده و مالیات در زمان تنظیم سند رسمی در دفاتر تنظیم اسناد معاملات اخذ و دریافت می‌شود.</p> <p>با توجه به فرآیند تنظیم سند و انتقال بار مالیاتی عایدی املاک در هر معامله این شیوه می‌تواند از بروز معاملات غیررسمی تا حدی جلوگیری کرده و با انتقال بار مالیاتی در حلقه‌های مختلف معاملات (اعم از رسمی و غیررسمی) در هنگام تنظیم سند رسمی ذی‌نفعان واقعی را مشمول مالیات کند.</p> <p><u>با توجه به حضور برخی رانتخواران و فرصت‌طلبان اقتصادی در خرید و فروش ملک در مناطق ویژه و آزاد اقتصادی و سوءاستفاده از اطلاعات نهادهای تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز در تعیین یا برنامه‌ریزی برای تعیین این مناطق، مفاد تبصره «۱۳» سعی کرده با تسری حکم مالیات بر عایدی املاک به املاک مستقر در این مناطق، از بروز هر نوع سوءاستفاده و رانتخواری ناشی از خرید و فروش مستمر و سوداگرانه املاک این مناطق جلوگیری کند.</u></p> <p>- در تبصره «۱۴» نیز سعی شده با مشارکت دادن</p>	<p>تبصره «۶» - مواردی که ملک به صورت بلاعوض منتقل شده باشد، از شمول این ماده خارج و منتقل‌الیه براساس فصل ششم باب سوم این قانون، مشمول مالیات بر درآمد اتفاقی خواهد بود. در این صورت، مبنای قیمت خرید برای محاسبه مالیات موضوع این ماده در انتقال بعدی، معادل ارزش معاملاتی روز انتقال است. در مواردی که منتقل‌الیه فرزند متأهل هبه‌کننده باشد منتقل‌الیه برای یک واحد مسکونی با انتخاب خود مشمول مالیات درآمد اتفاقی نخواهد بود.</p> <p>تبصره «۷» - نقل و انتقال املاک و حق واگذاری املاکی که تاریخ تملک یا استحقاق آنها قبل از لازم‌الاجرا شدن این اصلاحیه باشد مشمول مالیات موضوع این ماده نخواهد بود.</p> <p>تبصره «۸» - در موارد زیر انتقال املاک مشمول مقررات موضوع این ماده نمی‌باشد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. اولین انتقال ساختمان‌های مسکونی نوساز، ۲. انتقال املاک مشمول مقررات مواد (۶۵) و (۷۰) این قانون، ۳. انتقالات قهری املاک و نیز اولین انتقال توسط 	<p>تبصره «۶» - مواردی که ملک به صورت بلاعوض منتقل شده باشد، از شمول این ماده خارج و منتقل‌الیه براساس فصل ششم باب سوم این قانون، مشمول مالیات بر درآمد اتفاقی خواهد بود. در این صورت، مبنای قیمت خرید برای محاسبه مالیات موضوع این ماده در انتقال بعدی، معادل ارزش معاملاتی روز انتقال است. در مواردی که منتقل‌الیه فرزند متأهل هبه‌کننده باشد منتقل‌الیه برای یک واحد مسکونی با انتخاب خود مشمول مالیات درآمد اتفاقی نخواهد بود.</p> <p>تبصره «۷» - نقل و انتقال املاک و حق واگذاری املاکی که تاریخ تملک یا استحقاق آنها قبل از لازم‌الاجرا شدن این اصلاحیه باشد مشمول مالیات موضوع این ماده نخواهد بود.</p> <p>تبصره «۸» - در موارد زیر انتقال املاک مشمول مقررات موضوع این ماده نمی‌باشد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. اولین انتقال ساختمان‌های مسکونی نوساز، ۲. انتقال املاک مشمول مقررات مواد (۶۵) و (۷۰) این قانون، ۳. انتقالات قهری املاک و نیز اولین انتقال توسط 	

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>شهرداری‌ها به‌عنوان نهادهای مدیریت محلی و دارای اطلاعات دقیق از املاک و همچنین به‌عنوان نهاد تاثیرگذار بر عایدات املاک با اجرای پروژه‌ها و برنامه‌های مدیریت شهری، اولاً در دریافت این نوع از مالیات به‌سازمان امور مالیاتی کمک کرده و پشتیبانی لازم را متقبل شود. ثانیاً شهرداری‌ها نیز با دریافت بخشی از منابع این مالیات بتوانند گام موثری را در راستای اجرای مفاد مواد (۱۷۴) و (۱۷۵) قانون برنامه پنجم توسعه و حرکت به سمت تأمین منابع بودجه‌ای از محل درآمدهای پایدار اقدام کنند.</p>	<p>وراث بعد از انتقال قهری، ۴. املاکی که در اجرای ماده (۳۴) قانون ثبت به دولت تملیک می‌شود، ۵. نقل‌وانتقال اراضی کشاورزی در صورتی که خریدار، مالک تمام یا بخشی از پلاک مجاور ملک مورد معامله باشد، ۶. نقل‌وانتقال اراضی کشاورزی بین شرکا، ۷. انتقال یک واحد مسکونی توسط اشخاص حقیقی در هر سه سال تبصره «۹» - انتقال سهم هریک از مالکین مشاع از لحاظ مقررات این ماده (۱) نقل‌وانتقال محسوب می‌شود. تبصره «۱۰» - حکم تبصره «۳» ماده (۱۱۵) این قانون در مورد مالیات موضوع این ماده جاری نخواهد بود. تبصره «۱۱» - در محاسبه مالیات موضوع این ماده، مالیات متعلق ماده (۵۹) از مالیات موضوع این ماده کسر می‌گردد. چنانچه مالیات عایدی املاک کمتر از مالیات مقطوع ماده (۵۹) این قانون باشد، صرفاً به مالیات موضوع ماده (۵۹) اکتفا خواهد شد.</p>	<p>وراث بعد از انتقال قهری، ۴. املاکی که در اجرای ماده (۳۴) قانون ثبت به دولت تملیک می‌شود، ۵. نقل‌وانتقال اراضی کشاورزی در صورتی که خریدار، مالک تمام یا بخشی از پلاک مجاور ملک مورد معامله باشد، ۶. نقل‌وانتقال اراضی کشاورزی بین شرکا، ۷. انتقال یک واحد مسکونی توسط اشخاص حقیقی در هر سه سال. تبصره «۹» - انتقال سهم هریک از مالکین مشاع از لحاظ مقررات این ماده (۱) نقل‌وانتقال محسوب می‌شود. تبصره «۱۰» - حکم تبصره «۳» ماده (۱۱۵) این قانون در مورد مالیات موضوع این ماده جاری نخواهد بود. تبصره «۱۱» - در محاسبه مالیات موضوع این ماده، مالیات متعلق ماده (۵۹) از مالیات موضوع این ماده کسر می‌گردد. چنانچه مالیات عایدی املاک کمتر از مالیات مقطوع ماده (۵۹) این قانون باشد، صرفاً به مالیات موضوع ماده (۵۹) اکتفا خواهد شد.</p>	

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
	<p>تبصره «۱۲»- اعطای وکالت برای نقل و انتقال املاک یا حق واگذاری محل از نظر اجرای مفاد این ماده و تبصره‌های آن در حکم نقل و انتقال بوده و مشمول مالیات موضوع این ماده است. در این صورت مابه‌التفاوت قیمت ملک یا حق واگذاری محل در روز اعطای وکالت با قیمت آنها در روز خرید (یا به انتقال گرفتن) یا دریافت وکالت ملاک عمل خواهد بود. قیمت روز ملک یا حق واگذاری محل در روز اعطای وکالت باید در هنگام تنظیم سند اعطای وکالت به وسیله طرفین وکالت تعیین و در سند وکالتنامه درج شود. سردفتر تنظیم‌کننده سند باید حکم این ماده را برای طرفین توضیح داده و در سند وکالتنامه درج کند. در صورتی که وکیل موضوع این تبصره ملک یا حق واگذاری محل را به خود انتقال دهد از پرداخت مالیات موضوع این ماده مستثنا خواهد بود.</p> <p>تبصره «۱۳»- مالیات موضوع این ماده درخصوص املاک و مسکن کلیه مناطق کشور (غیر از موارد استثنا شده در این ماده)، اعم از مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مجرا خواهد بود.</p>	<p>تبصره «۱۲»- اعطای وکالت برای نقل و انتقال املاک یا حق واگذاری محل از نظر اجرای مفاد این ماده و تبصره‌های آن در حکم نقل و انتقال بوده و مشمول مالیات موضوع این ماده است. در این صورت مابه‌التفاوت قیمت ملک یا حق واگذاری محل در روز اعطای وکالت با قیمت آنها در روز خرید (یا به انتقال گرفتن) یا دریافت وکالت ملاک عمل خواهد بود. قیمت روز ملک یا حق واگذاری محل در روز اعطای وکالت باید در هنگام تنظیم سند اعطای وکالت به وسیله طرفین وکالت تعیین و در سند وکالتنامه درج شود. سردفتر تنظیم‌کننده سند باید حکم این ماده را برای طرفین توضیح داده و در سند وکالتنامه درج کند. در صورتی که وکیل موضوع این تبصره ملک یا حق واگذاری محل را به خود انتقال دهد از پرداخت مالیات موضوع این ماده مستثنا خواهد بود.</p> <p>تبصره «۱۳»- مالیات موضوع این ماده درخصوص املاک و مسکن کلیه مناطق کشور (غیر از موارد استثنا شده در این ماده)، اعم از مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مجرا خواهد بود.</p>	

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
	<p>تبصره «۱۴» - ۴۰ (چهل) درصد از کل مالیات وصولی موضوع این ماده که از مشمولین واقع در محدوده و حریم شهرها وصول می‌شود، به‌عنوان سهم شهرداری‌ها به حساب شهرداری‌های محل و در مورد مشمولین خارج از حریم شهرها نیز به‌عنوان سهم دهیاری‌ها به حسابی که توسط خزانه معین استان به‌نام استانداری افتتاح می‌گردد واریز خواهد شد تا با شاخص جمعیت بین دهیاری‌های همان استان توزیع شود.</p> <p>شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مکلفاند کلیه اطلاعات مورد نیاز سازمان و ادارات امور مالیاتی برای تشخیص و وصول این نوع از مالیات را در اختیار آنها قرار داده و همکاری لازم را انجام دهند.</p>	<p>تبصره «۱۴» - ۴۰ (چهل) درصد از کل مالیات وصولی موضوع این ماده که از مشمولین واقع در محدوده و حریم شهرها وصول می‌شود، به‌عنوان سهم شهرداری‌ها به حساب شهرداری‌های محل و در مورد مشمولین خارج از حریم شهرها نیز به‌عنوان سهم دهیاری‌ها به حسابی که توسط خزانه معین استان به‌نام استانداری افتتاح می‌گردد واریز خواهد شد تا با شاخص جمعیت بین دهیاری‌های همان استان توزیع شود.</p> <p>شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مکلفاند کلیه اطلاعات مورد نیاز سازمان و ادارات امور مالیاتی برای تشخیص و وصول این نوع از مالیات را در اختیار آنها قرار داده و همکاری لازم را انجام دهند.</p>	
<p>- شاید بتوان گفت که مفاد ماده (۱۳۲) ارائه شده در لایحه به‌عنوان یکی از مهمترین مواد برای بهبود فضای کسب‌وکار کشور و تشویق و جذب سرمایه‌گذاری به شمار می‌رود. رویکرد این ماده در مقایسه با رویکرد قانون فعلی این است که <u>در اینجا مشوق مالیاتی به دو بخش عمده تعطیلی مالیاتی برای دوره دو ساله و سه ساله (بسته به موقعیت اسکان واحد تولیدی) تصریح شده در صدر ماده</u></p>	<p>متن زیر جایگزین ماده (۱۳۲) قانون و تبصره‌های آن می‌شود و ماده (۱۳۸) و تبصره‌های آن حذف می‌شود:</p> <p>مالیات درآمد ابرازی واحدهای تولیدی، معدنی، خدماتی (حمل‌ونقل، بیمارستان و مراکز تخصصی جراحی و هتل‌داری و مراکز اقامتی گردشگری) اشخاص حقوقی غیردولتی که از تاریخ لازم‌الاجرا</p>	<p>متن زیر جایگزین ماده (۱۳۲) قانون و تبصره‌های آن می‌شود و ماده (۱۳۸) و تبصره‌های آن حذف می‌شود.</p> <p>مالیات درآمد ابرازی واحدهای تولیدی، معدنی، خدماتی (حمل‌ونقل، بیمارستان و مراکز تخصصی جراحی و هتل‌داری و مراکز اقامتی گردشگری) اشخاص حقوقی غیردولتی که از تاریخ لازم‌الاجرا</p>	<p>بند «۳۳» (جمع‌بندی نهایی کمیسیون اقتصادی و مرکز پژوهش‌ها یکسان بوده است)</p>

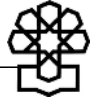
بند	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها
	<p>شدن این اصلاحیه از طرف مراجع قانونی زیربط برای آنها پروانه بهره‌برداری صادر یا قرارداد استخراج و فروش منعقد می‌شود از تاریخ شروع بهره‌برداری یا استخراج به مدت سه (۳) سال و در مناطق کمتر توسعه‌یافته و شهرک‌های صنعتی دارای مجوز از مراجع قانونی به مدت پنج (۵) سال با نرخ صفر محاسبه خواهد شد.</p> <p>تبصره ۱- به‌منظور تشویق و افزایش سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی در واحدهای موضوع این ماده که با مجوز از مراجع قانونی زیربط به‌منظور تأسیس، توسعه، بازسازی و نوسازی واحدها صرف ایجاد دارایی‌های ثابت (به‌استثنای زمین) می‌گردد، تا میزان دو برابر سرمایه ثابت و پرداخت شده در مناطق کمتر توسعه‌یافته و شهرک‌های صنعتی و همچنین در سایر مناطق تا میزان سرمایه ثابت و پرداخت شده از درآمد مشمول مالیات ابرازی سال یا سال‌های بعد کسر و مشمول نرخ صفر و مابقی درآمد طبق مقررات مشمول مالیات خواهد شد.</p> <p>مشوق سرمایه‌گذاری اولیه و همچنین طی دوره معافیت با رعایت شرایط مقرر در این تبصره و پس</p>	<p>شدن این اصلاحیه از طرف مراجع قانونی زیربط برای آنها پروانه بهره‌برداری صادر یا قرارداد استخراج و فروش منعقد می‌شود از تاریخ شروع بهره‌برداری یا استخراج به مدت دو (۲) سال و در مناطق کمتر توسعه‌یافته و شهرک‌های صنعتی دارای مجوز از مراجع قانونی به مدت سه (۳) سال با نرخ صفر محاسبه خواهد شد.</p> <p>تبصره ۱- به‌منظور تشویق و افزایش سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی در واحدهای موضوع این ماده که با مجوز از مراجع قانونی زیربط به‌منظور تأسیس، توسعه، بازسازی و نوسازی واحدها صرف ایجاد دارایی‌های ثابت (به‌استثنای زمین) می‌گردد، تا میزان دو برابر سرمایه ثابت و پرداخت شده در مناطق کمتر توسعه‌یافته و شهرک‌های صنعتی و همچنین در سایر مناطق تا میزان سرمایه ثابت و پرداخت شده از درآمد مشمول مالیات ابرازی سال یا سال‌های بعد کسر و مشمول نرخ صفر و مابقی درآمد طبق مقررات مشمول مالیات خواهد شد.</p> <p>مشوق سرمایه‌گذاری اولیه و همچنین طی دوره معافیت با رعایت شرایط مقرر در این تبصره و پس</p>	<p><u>(۱۳۲) و همچنین ارائه مشوق مالیاتی بعد از اتمام دوره تعطیلی مالیاتی به اندازه عدد سرمایه‌گذاری (۱۰۰ درصد برای واحدهای مستقر در مناطق توسعه‌یافته و ۲۰۰ درصد سرمایه‌گذاری برای واحدهای مستقر در شهرک‌های صنعتی و مناطق کمتر توسعه‌یافته) تصریح شده در تبصره «۱» است.</u></p> <p>- مشوق‌های دوگانه تعطیلی و نرخ صفر مالیاتی علاوه‌بر فعالیت‌های صنعتی و معدنی به فعالیت‌های خدماتی در سه حوزه مهم حمل‌ونقل، بهداشت و درمان و صنعت گردشگری نیز تسری یافته است (البته در مصوبه کمیسیون اقتصادی دوره تعطیلی مالیاتی برای مناطق کمتر توسعه‌یافته و واحدهای مستقر در شهرک‌های صنعتی ۵ و برای سایر مناطق ۳ سال تعیین شده که این دوره با توجه به مشوق مالیاتی دیگر ارائه شده در این ماده بسیار طولانی است و از منظر وصول درآمدهای مالیاتی می‌توان گفت که چندین سال ممکن است درآمد مالیاتی عاید منابع عمومی کشور نخواهد شد)</p> <p>با توجه به محاسن یاد شده می‌توان گفت این ماده در صورت تصویب و اجرای درست و دقیق آن توسط سازمان امور مالیاتی (به‌شرط آنکه این سازمان با صدور</p>

بند	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها
	<p>از انقضای مدت معافیت این ماده اعمال می‌گردد.</p> <p>تبصره «۲»- در صورت کاهش میزان سرمایه ثبت و پرداخت شده اشخاص مذکور که از مشوق مالیاتی این ماده برای افزایش سرمایه استفاده نموده باشند، مالیات متعلق و جرائم آن مطالبه و وصول خواهد شد.</p> <p>تبصره «۳»- استثنای دارایی ثابت زمین برای فعالیت‌های حمل‌ونقل، بیمارستان و مراکز تخصصی جراحی و هتل‌داری و مراکز اقامتی گردشگری توسط اشخاص حقوقی غیردولتی به میزان تعیین شده در مجوزهای قانونی صادر شده برای هر فعالیت سرمایه‌گذاری از طرف مراجع قانونی ذی‌ربط، جاری نخواهد بود.</p> <p>تبصره «۴»- مشوق مالیاتی موضوع این ماده در هر سال مالی در مورد واحدهای مستقر در شهرک‌های صنعتی دارای مجوز از مراجع قانونی و مناطق کمترتوسعه‌یافته معادل صد درصد (۱۰۰٪) درآمد مشمول مالیات ابرازی و در سایر مناطق معادل پنجاه درصد (۵۰٪) آن منظور می‌شود.</p> <p>تبصره «۵»- معافیت و مشوق‌های موضوع این</p>	<p>از انقضای مدت معافیت این ماده اعمال می‌گردد.</p> <p>تبصره «۲»- در صورت کاهش میزان سرمایه ثبت و پرداخت شده اشخاص مذکور که از مشوق مالیاتی این ماده برای افزایش سرمایه استفاده نموده باشند، مالیات متعلق و جرائم آن مطالبه و وصول خواهد شد.</p> <p>تبصره «۳»- استثنای دارایی ثابت زمین برای فعالیت‌های حمل‌ونقل، بیمارستان و مراکز تخصصی جراحی و هتل‌داری و مراکز اقامتی گردشگری توسط اشخاص حقوقی غیردولتی به میزان تعیین شده در مجوزهای قانونی صادر شده برای هر فعالیت سرمایه‌گذاری از طرف مراجع قانونی ذی‌ربط، جاری نخواهد بود.</p> <p>تبصره «۴»- مشوق مالیاتی موضوع این ماده در هر سال مالی در مورد واحدهای مستقر در شهرک‌های صنعتی دارای مجوز از مراجع قانونی و مناطق کمترتوسعه‌یافته معادل صد درصد (۱۰۰٪) درآمد مشمول مالیات ابرازی و در سایر مناطق معادل پنجاه درصد (۵۰٪) آن منظور می‌شود.</p> <p>تبصره «۵»- معافیت و مشوق‌های موضوع این</p>	<p>بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی متعدد در عمل طیف وسیعی از مؤدیان را از مزایای این ماده محروم نکند) می‌تواند بخشی از اهداف مندرج در <u>سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی</u> را محقق نماید.</p> <p>اشکال وارده به این ماده در صحن مجلس در دو بخش کلی استثنا کردن هزینه سرمایه‌گذاری دارایی ثابت زمین و حذف برخی از معافیت‌های مالیاتی قانون فعلی برای صنعت گردشگری بود.</p> <p>در رابطه با موضوع اول (استثنا شدن هزینه دارایی ثابت زمین) پس از بررسی‌های گوناگون و با توجه به اینکه عمده هزینه سرمایه‌گذاری در برخی از فعالیت‌های خدماتی احداث بیمارستان و مراکز تخصصی جراحی و هتل و مراکز اقامتی گردشگری مربوط به هزینه خرید دارایی ثابت زمین است لذا مبالغ مربوط به خرید زمین برای این گروه از فعالیت‌ها به‌عنوان هزینه قابل قبول سرمایه‌گذاری در دارایی ثابت لحاظ و متناسب با سطح آن مشوق مالیاتی ارائه شود (موضوع تبصره «۳»).</p> <p>در رابطه با موضوع دوم (حذف معافیت مالیاتی مربوط به صنعت گردشگری) با بررسی کارشناسی تلاش شد تا مشوق مالیاتی ارائه شده به فعالان صنعت گردشگری با</p>

بند	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها
	<p>ماده شامل درآمد واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز تهران و پنجاه کیلومتری مرکز اصفهان و سی کیلومتری مراکز سایر استان‌ها و شهرهای دارای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت براساس آخرین سرشماری نفوس و مسکن نخواهد بود.</p> <p>واحدهای فناوری اطلاعات با تأیید وزارتخانه‌های ذی‌ربط در هر حال از این معافیت برخوردار خواهند بود. همچنین واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در کلیه شهرک‌های صنعتی غیر از شهرک‌های مستقر در شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز تهران و پنجاه کیلومتری مرکز اصفهان از معافیت و مشوق مالیاتی موضوع این ماده برخوردارند.</p> <p>درخصوص شهرک‌های صنعتی یا واحدهای تولیدی که در محدوده دو یا چند استان و یا شهر قرار می‌گیرند ملاک فاصله با مرکز استان یا شهر متبوع شهرک یا واحد موردنظر می‌باشد.</p> <p>تبصره «۶» - معافیت مذکور در بند «ب» ماده (۱۵۹) قانون برنامه پنجم توسعه، منحصراً برای</p>	<p>ماده شامل درآمد واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز تهران و پنجاه کیلومتری مرکز اصفهان و سی کیلومتری مراکز سایر استان‌ها و شهرهای دارای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت براساس آخرین سرشماری نفوس و مسکن نخواهد بود.</p> <p>واحدهای فناوری اطلاعات با تأیید وزارتخانه‌های ذی‌ربط در هر حال از این معافیت برخوردار خواهند بود. همچنین واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در کلیه شهرک‌های صنعتی غیر از شهرک‌های مستقر در شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز تهران و پنجاه کیلومتری مرکز اصفهان از معافیت و مشوق مالیاتی موضوع این ماده برخوردارند.</p> <p>درخصوص شهرک‌های صنعتی یا واحدهای تولیدی که در محدوده دو یا چند استان و یا شهر قرار می‌گیرند ملاک فاصله با مرکز استان یا شهر متبوع شهرک یا واحد موردنظر می‌باشد.</p> <p>تبصره «۶» - معافیت مذکور در بند «ب» ماده (۱۵۹) قانون برنامه پنجم توسعه، منحصراً برای واحدهایی</p>	<p>هدف ایجاد انگیزه در این گروه از فعالان برای توسعه صادرات خدمات گردشگری (جذب گردشگر خارجی) صورت گیرد.</p> <p>بر این اساس کلیه تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی که قبل از اجرای این اصلاحیه پروانه بهره‌برداری از مراجع قانونی ذی‌ربط اخذ کرده باشند برای مدت ۶ سال و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات بر درآمد ابرازی خود برای درآمدهای حاصل از جذب گردشگران خارجی (صادرات خدمات گردشگری) معاف شده‌اند (موضوع تبصره «۸»).</p> <p>علاوه بر این در تبصره «۹» نیز مقرر شده است که ۱۰۰ درصد درآمد حاصل از جذب گردشگر خارجی و دفاتر گردشگری و زیارتی (صادرات خدمات گردشگری) و همچنین درآمد حاصل از اعزام گردشگر زیارتی به کشورهای مقصد معلوم با نرخ صفر مشمول مالیات شود. این رویکرد می‌تواند <u>اولاً</u> مشوق مالیاتی هدفمندی را به صنعت گردشگری ارائه کند و <u>ثانیاً</u> شفافیت مالی این بخش را در پی داشته باشد.</p> <p>- این مشوق مالیاتی نیز برای ترغیب دفاتر گردشگری برای جذب گردشگر خارجی و افزایش صادرات خدمات کشاورزی ارائه شده است.</p>

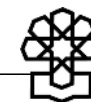
ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>- در راستای اجرای مفاد ماده (۱۱۹) قانون برنامه پنجم و برای هدفمندسازی معافیت‌های مالیاتی و شفاف‌سازی حمایت‌های مالی دولت و حفظ رویه اجرایی قابل نظارت بر احکام لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم، در این ماده ترتیبات مربوط به جایگزینی سیاست اعتبار مالیاتی با نرخ صفر به جای معافیت مالیاتی در نظام مالیاتی کشور در قالب تبصره‌های «۱۰» و «۱۱» تبیین شده است. البته باید متذکر شد که کاربرد تبصره‌های فوق برای تمام مواد قانون مالیات‌هاست که در آن معافیت‌های مالیاتی به مالیات با نرخ صفر تغییر یافته است.</p> <p>- تصویب این ماده به نحوی اصلاح موادی از قانون برنامه پنجم توسعه است، لذا از این منظر تصویب این ماده نیازمند دوسوم رأی نمایندگان است.</p>	<p>که از تاریخ اجرای قانون مذکور تا تاریخ اجرای این اصلاحیه برای آنها پروانه بهره‌برداری یا مجوز استخراج صادر شده باشد، جاری خواهد بود.</p> <p>تبصره «۷»- فهرست مناطق کمتر توسعه‌یافته در آغاز هر دوره برنامه توسط معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهوری و وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. تاریخ صدور مجوز سرمایه‌گذاری از مراجع ذی‌ربط مناط اعتبار برای احتساب مشوق‌های مناطق کمتر توسعه‌یافته است.</p> <p>تبصره «۸»- کلیه تأسیسات ایران‌گردی و جهانگردی که قبل از اجرای این اصلاحیه پروانه بهره‌برداری از مراجع قانونی ذی‌ربط اخذ کرده باشند تا ۶ سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این اصلاحیه از پرداخت پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات بر درآمد ابرازی معاف خواهند بود. حکم این تبصره نسبت به درآمد حاصل از اعزام گردشگر به خارج از کشور جاری نخواهد بود.</p>	<p>واحدهایی که از تاریخ اجرای قانون مذکور تا تاریخ اجرای این اصلاحیه برای آنها پروانه بهره‌برداری یا مجوز استخراج صادر شده باشد، جاری خواهد بود.</p> <p>تبصره «۷»- فهرست مناطق کمتر توسعه‌یافته در آغاز هر دوره برنامه توسط معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهوری و وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید. تاریخ صدور مجوز سرمایه‌گذاری از مراجع ذی‌ربط مناط اعتبار برای احتساب مشوق‌های مناطق کمتر توسعه‌یافته است.</p> <p>تبصره «۸»- کلیه تأسیسات ایران‌گردی و جهانگردی که قبل از اجرای این اصلاحیه پروانه بهره‌برداری از مراجع قانونی ذی‌ربط اخذ کرده باشند تا ۶ سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این اصلاحیه از پرداخت پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات بر درآمد ابرازی معاف خواهند بود. حکم این تبصره نسبت به درآمد حاصل از اعزام گردشگر به خارج از کشور جاری نخواهد بود.</p>	

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
	<p>تبصره ۹ - صد درصد (۱۰۰٪) درآمد ابرازی دفاتر گردشگری و زیارتی دارای مجوز از مراجع قانونی ذیربط که از محل جذب گردشگران خارجی یا اعزام زائر به عربستان، عراق و سوریه تحصیل شده باشد با نرخ صفر مشمول مالیات خواهد شد.</p> <p>تبصره ۱۰ - منظور از مالیات با نرخ صفر در این قانون روشی است که مؤدیان مشمول آن مکلف به تسلیم اظهارنامه، دفاتر قانونی، اسناد و مدارک حسابداری حسب مورد، برای درآمدهای خود به ترتیب مقرر در این قانون و در مواعد مشخص شده به سازمان امور مالیاتی می‌باشند و سازمان مذکور نیز مکلف به بررسی اظهارنامه و تعیین درآمد مشمول مالیات مؤدیان براساس مستندات، مدارک و اظهارنامه ارائه شده است و پس از تعیین درآمد مشمول مالیات مؤدیان، مالیات آنها با نرخ صفر محاسبه می‌شود.</p> <p>چنانچه بخشی از درآمد مشمول مالیات اشخاص مشمول مالیات نرخ صفر شود در این صورت مازاد درآمد مشمول مالیات مزبور در نرخ‌های تصاعدی این قانون براساس نرخ تصاعدی طبقه درآمدی</p>	<p>تبصره ۹ - صد درصد (۱۰۰٪) درآمد ابرازی دفاتر گردشگری و زیارتی دارای مجوز از مراجع قانونی ذیربط که از محل جذب گردشگران خارجی یا اعزام زائر به عربستان، عراق و سوریه تحصیل شده باشد با نرخ صفر مشمول مالیات خواهد شد.</p> <p>تبصره ۱۰ - منظور از مالیات با نرخ صفر در این قانون روشی است که مؤدیان مشمول آن مکلف به تسلیم اظهارنامه، دفاتر قانونی، اسناد و مدارک حسابداری حسب مورد، برای درآمدهای خود به ترتیب مقرر در این قانون و در مواعد مشخص شده به سازمان امور مالیاتی می‌باشند و سازمان مذکور نیز مکلف به بررسی اظهارنامه و تعیین درآمد مشمول مالیات مؤدیان براساس مستندات، مدارک و اظهارنامه ارائه شده است و پس از تعیین درآمد مشمول مالیات مؤدیان، مالیات آنها با نرخ صفر محاسبه می‌شود.</p> <p>چنانچه بخشی از درآمد مشمول مالیات اشخاص مشمول مالیات نرخ صفر شود در این صورت مازاد درآمد مشمول مالیات مزبور در نرخ‌های تصاعدی این قانون براساس نرخ تصاعدی طبقه درآمدی</p>	

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
	<p>مربوط (نرخ‌های بالاتر) مشمول مالیات خواهد شد. تبصره «۱۱»- معافیت مالیات با نرخ صفر موضوع این قانون صرفاً شامل درآمد ابرازی خواهد شد. این حکم در مورد کلیه معافیت‌های مالیاتی با نرخ صفر این قانون مجرا خواهد بود.</p> <p>تبصره «۱۲»- آیین‌نامه اجرایی موضوع این ماده و تبصره‌های آن حداکثر ۶ ماه از تاریخ تصویب این اصلاحیه توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p>	<p>مربوط (نرخ‌های بالاتر) مشمول مالیات خواهد شد تبصره «۱۱»- معافیت مالیات با نرخ صفر موضوع این قانون صرفاً شامل درآمد ابرازی خواهد شد. این حکم در مورد کلیه معافیت‌های مالیاتی با نرخ صفر این قانون مجرا خواهد بود.</p> <p>تبصره «۱۲»- آیین‌نامه اجرایی موضوع این ماده و تبصره‌های آن حداکثر ۶ ماه از تاریخ تصویب این اصلاحیه توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p>	
<p>- مفاد ماده (۱۴۱) با هدف ارائه مشوق‌های مالیاتی به درآمدهای حاصل از صادرات کالاها و خدمات تبیین شده است. در این ماده کالاها و خدمات صادراتی به دو گروه عمده تقسیم شده‌اند. بخش اول خدمات و کالاهای غیرنفتی و کلیه محصولات کشاورزی هستند و بخش دوم نیز مواد خام در انتهای این ماده تصریح شده است که فهرست مواد خام و کالاهای نفتی توسط کارگروهی مرکب از وزارتخانه‌های مسئول با همکاری اعضای اتاق بازرگانی ایران تعیین خواهد شد.</p> <p>پس از تعیین فهرست یاد شده (مواد خام و کالاهای نفتی) ۱۰۰ درصد درآمد حاصل از صادرات خدمات و کالاهای غیر از این</p>	<p>متن زیر جایگزین ماده (۱۴۱) قانون و تبصره آن می‌شود:</p> <p>ماده (۱۴۱) - صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از صادرات خدمات و کالاهای غیرنفتی و محصولات بخش کشاورزی و بیست درصد (۲۰٪) درآمد حاصل از صادرات مواد خام با نرخ صفر مشمول مالیات می‌گردد. فهرست مواد خام و کالاهای نفتی به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت و نفت و اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>	<p>متن زیر جایگزین ماده (۱۴۱) قانون و تبصره آن می‌شود:</p> <p>ماده (۱۴۱) - صد درصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از صادرات خدمات و کالاهای غیرنفتی و محصولات بخش کشاورزی و بیست درصد (۲۰٪) درآمد حاصل از صادرات مواد خام با نرخ صفر مشمول مالیات می‌گردد. فهرست مواد خام و کالاهای نفتی به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت و نفت و اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>	<p>بند «۳۸» (جمع‌بندی نهایی کمیسیون اقتصادی و مرکز پژوهش‌ها یکسان بوده است)</p>

بند	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها
	تبصره «۱» - درآمد حاصل از صادرات کالاهای مختلف که به‌صورت ترانزیت به ایران وارد می‌شوند و بدون تغییر در ماهیت یا با انجام کاری بر روی آن صادر می‌شوند با نرخ صفر مشمول مالیات می‌گردد.	تبصره «۱» - درآمد حاصل از صادرات کالاهای مختلف که به‌صورت ترانزیت به ایران وارد می‌شوند و بدون تغییر در ماهیت یا با انجام کاری بر روی آن صادر می‌شوند با نرخ صفر مشمول مالیات می‌گردد.	فهرست با نرخ صفر مشمول مالیات خواهند شد. این شیوه ارائه معافیت مالیاتی در راستای عملیاتی شدن مفاد ماده (۱۱۹) ^۱ قانون برنامه پنجم تنظیم شده و درصدد است مشوق مالیاتی ارائه شده به بخش‌ها قابل محاسبه شده و علاوه بر آن سطح فعالیت اقتصادی مؤدیان این حوزه با تسلیم اظهارنامه مالیاتی شفاف شود.
	تبصره «۲» - مفاد این ماده پس از اتمام دوره اجرای قانون برنامه پنجم توسعه مصوب ۱۳۸۹ لازم‌الاجرا خواهد بود.	تبصره «۲» - مفاد این ماده پس از اتمام دوره اجرای قانون برنامه پنجم توسعه مصوب ۱۳۸۹ لازم‌الاجرا خواهد بود.	- در مورد درآمد حاصل از صادرات مواد خام نیز سعی شده با در نظر گرفتن فرامین مندرج در اقتصاد مقاومتی و علی‌الخصوص مفاد بند ۱۰ ^۲ این سیاست‌ها و برخی ملاحظات

۱. ماده (۱۱۹) - دولت موظف است در راستای هدفمندسازی معافیت‌های مالیاتی و شفاف‌سازی حمایت‌های مالی اقدامات ذیل را به‌عمل آورد:

الف) جایگزینی سیاست اعتبار مالیاتی با نرخ صفر به‌جای معافیت‌های قانونی مالیاتی،

ب) ثبت معافیت‌های مالیاتی مذکور به‌صورت جمعی - خرجی در قوانین بودجه سالانه،

تبصره «۱» - به اشخاص حقیقی و حقوقی مشمول معافیت‌های قانونی مذکور، مالیات تعلق نمی‌گیرد.

تبصره «۲» - تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موعد مقرر شرط برخورداری از هرگونه معافیت مالیاتی است.

۲. بند «۱۰» - حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به تناسب ارزش‌افزوده و با خالص ارزآوری مثبت از طریق:

- تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم،

- گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های مورد نیاز،

- تشویق سرمایه‌گذاری خارجی برای صادرات،

- برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای جدید و تنوع‌بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به‌ویژه با کشورهای منطقه،

- استفاده از سازوکار مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت نیاز،

- ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش پایدار سهم ایران در بازارهای هدف.

بند	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها
			<p>تکنولوژیکی، ساختاری، تحولات بازارهای جهانی، شرایط معادن و... مشوق مالیاتی را به ۲۰ درصد کل درآمد حاصل از صادرات این قبیل کالاها به صورت محاسبه مالیات این بخش با نرخ صفر ارائه شود.</p> <p>- با توجه به مفاد ماده (۱۰۴) قانون برنامه پنجم توسعه^۱ تصمیم‌گیری درخصوص ماده (۱۴۱) قانون مالیات‌های مستقیم نوعی اصلاح قانون برنامه پنجم تلقی شده و <u>برای تصویب نیازمند دوسوم رأی نمایندگان است، برای رفع این محدودیت و باقی گذاشتن مشوق مالیاتی مدنظر قانون برنامه پنجم تا آخرین سال اجرای این قانون برای تشویق صادرات؛ تبصره «۲» به انتهای این ماده الحاق شده است.</u></p>
بند «۴۰» (در تبصره «۳» این بند نظر مرکز پژوهش‌ها با مصوبه کمیسیون	تبصره ماده (۱۴۷) قانون حذف و متون زیر به‌عنوان تبصره‌های «۱»، «۲» و «۳» به ماده مذکور الحاق می‌شود: تبصره «۱» - از لحاظ مقررات این فصل، کلیه	تبصره ماده (۱۴۷) قانون حذف و متون زیر به‌عنوان تبصره‌های «۱»، «۲» و «۳» به ماده مذکور الحاق می‌شود: تبصره «۱» - از لحاظ مقررات این فصل، کلیه	- با توجه به تغییر و تحولات مفاد ماده (۹۵) قانون مالیات‌های مستقیم در این اصلاحیه و همچنین تغییر صورت‌بندی مربوط به مشاغل و حرفه‌های مختلف مرتبط با نظام مالیاتی، ضروری بود تا سایر بخش‌های قانون با

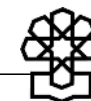
۱. بند «ب» ماده (۱۰۴) - اخذ هرگونه مالیات و عوارض از صادرات کالاها غیرنفتی و خدمات در طول برنامه ممنوع است.

تبصره «۱» - فهرست کالاها نفتی ظرف ۶ ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط شورای اقتصاد تعیین می‌گردد.

تبصره «۲» - دولت مجاز است به منظور صیانت از منابع کشور، عوارض ویژه‌ای برای صادرات مواد خام یا دارای ارزش افزوده پایین وضع و دریافت نماید.

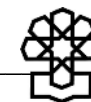
تبصره «۳» - میزان عوارض موضوع این ماده برحسب جدولی است که متناسب با افزایش سهم ارزش افزوده داخلی، کاهش می‌یابد. فهرست و عوارض مربوطه این کالاها و جدول مذکور به تصویب شورای اقتصاد

می‌رسد. این عوارض حداقل سه ماه پس از وضع و اعلام عمومی قابل وصول است.

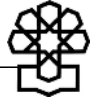
بند	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها
متفاوت است)	<p>اشخاص حقوقی و همچنین صاحبان درآمد مشاغل موضوع ماده (۹۵) که مکلف به نگهداری دفاتر می‌باشند، در حکم مؤسسه محسوب می‌شوند. در مورد سایر صاحبان مشاغل پذیرش هزینه‌های قابل قبول مالیاتی جاری خواهد بود.</p> <p>تبصره «۲» - هزینه‌های مربوط به درآمدهایی که به‌موجب این قانون از پرداخت مالیات معاف یا مشمول مالیات با نرخ صفر یا نرخ مقطوع می‌باشند به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی شناخته نمی‌شوند.</p> <p>تبصره «۳» - پذیرش هزینه‌های پرداختی قابل قبول مالیاتی موضوع این قانون که به شیوه تهاتری انجام نشود از مبلغ پنجاه (۵۰) میلیون ریال به بالا منوط به پرداخت یا تسویه وجه آن از طریق سیستم بانکی خواهد بود.</p>	<p>اشخاص حقوقی و همچنین صاحبان درآمد مشاغل موضوع ماده (۹۵) که مکلف به نگهداری دفاتر می‌باشند، در حکم مؤسسه محسوب می‌شوند. در مورد سایر صاحبان مشاغل پذیرش هزینه‌های قابل قبول مالیاتی جاری خواهد بود.</p> <p>تبصره «۲» - هزینه‌های مربوط به درآمدهایی که به‌موجب این قانون از پرداخت مالیات معاف یا مشمول مالیات با نرخ صفر یا نرخ مقطوع می‌باشند به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی شناخته نمی‌شوند.</p> <p>تبصره «۳» - پذیرش هزینه‌های پرداختی قابل قبول مالیاتی موضوع این قانون از مبلغ یکصدوپنجاه میلیون (۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به بالا برای هر معامله نقدی منوط به پرداخت یا تسویه وجه آن از طریق سیستم بانکی خواهد بود.</p>	<p>این تغییر مورد بازنگری قرار گیرد. براین اساس <u>تبصره «۱» ماده (۱۴۷)</u> نیز مورد اصلاح و بازنگری قرار گرفت.</p> <p>این اصلاح در نظر دارد تا علاوه بر اشخاص حقوقی، کلیه اشخاص حقیقی را که مکلف به نگهداری دفاتر هستند و همچنین صاحبان مشاغل غیر از موارد فوق (اشخاص حقوقی و کلیه اشخاص حقیقی را که مکلف به نگهداری دفاتر) از نظر پذیرش هزینه‌های قابل قبول مالیاتی، تابع مقررات مفاد مواد (۱۴۷) و (۱۴۸) باشند.</p> <p>این رویکرد در واقع به نوعی گسترده کردن دامنه شمول بحث هزینه‌های قابل قبول مالیاتی برای عده کثیری از مؤدیان مالیاتی و در گامی در راستای کاهش بار مالیاتی همه مؤدیان از طریق پذیرش بخشی از هزینه‌های آنها به‌عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی است و از منظر فضای کسب‌وکار و رقابت اقتصادی گامی مؤثر برای حمایت از فعالان و کسب‌وکارهای کوچک محسوب می‌شود.</p> <p>- موضوع پذیرش هزینه‌های قابل قبول مالیاتی و تعیین رقمی برای آن درخصوص پرداخت‌هایی که غیر از طریق سیستم بانکی صورت می‌گیرد در تبصره «۳» تصریح شده است. این تبصره با هدف مستند کردن ارقام مربوط به</p>

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>هزینه‌های قابل قبول مالیاتی بیان شده است. دو تغییر اساسی در مفاد این تبصره بعد از ارجاع آن به کمیسیون اقتصادی صورت گرفته است. <u>اولین تغییر</u> مربوط به سقف رقم تعیین شده است که از ۵ میلیون تومان به ۱۵ میلیون تومان افزایش یافته است. این امر به سازمان امور مالیاتی این اجازه را می‌دهد که تا رقم ۱۵ میلیون تومان از هزینه‌های قابل قبول مالیاتی مؤدیان را بدون نیاز به پرداخت از طریق نظام بانکی بپذیرند. در واقع با این اصلاحیه مؤدیان نیز تا سقف رقم تعیین شده بدون نیاز به تراکنش بانکی می‌توانند هزینه قابل قبول مالیاتی خود را به نظام مالیاتی ارائه کنند.</p> <p><u>دومین تغییر</u> مربوط به نحوه هزینه‌کرد رقم مربوط به هزینه‌های قابل قبول توسط مؤدیان است. پرداخت یا تسویه هزینه توسط مؤدیان اختیار انتخاب شیوه‌های مختلف در صرف منابع به‌عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی است که در این تبصره برای مؤدیان در نظر گرفته شده است.</p> <p><u>استثنا</u> کردن شیوه‌های تهاتری در مصوبه کمیسیون اقتصادی موجب غیرشفاف شدن مباحث مربوط به <u>هزینه‌های قابل قبول مالیاتی خواهد شد.</u></p>			

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>ماده (۱۶۹) - با هدف تکمیل بانک اطلاعات اقتصادی مربوط به طرح جامع مالیاتی تدوین شده است. اجرای مفاد این ماده علاوه بر ایجاد پایگاه اطلاعات اقتصادی خرد و کلان برای اقتصادی کشور می‌تواند فرآیند اجرای مواد برخی از قوانین کشور را تسهیل و تسریع کند. ضرورت‌های مندرج در ماده (۱۶۹) با استناد به مفاد مواد (۱۲۰) و (۱۲۱) قانون برنامه پنجم تدوین شده و سعی شده اهداف این مواد از قانون برنامه پنجم و برخی قوانین دیگر، در این ماده نمایان شود.</p> <p>اجرای کامل مواد ماده (۱۶۹) می‌تواند آثار قابل توجهی در راستای ثبت و مستندسازی و نگهداری اطلاعات اقتصادی کشور و فعالان اقتصادی مؤثر بوده و گامی ارزشمند در راستای شفاف‌سازی اطلاعات اقتصادی تلقی شود.</p> <p>- علیرغم مزایای تصریح شده ایرادی که باعث شد تا این ماده از صحن علنی به کمیسیون ارجاع داده شود این بود که جرائم و تکالیف تعیین شده در این ماده متناسب با ظرفیت‌ها و واقعیت‌های اقتصادی لااقل برای بخشی از مؤدیان و فعالان اقتصادی نبوده است. با پذیرش ایراد فنی فوق مفاد این ماده با تشکیل کارگروه تخصصی مجدداً مورد بررسی قرار گرفته و در پیشنهاد ارائه شده سعی</p>	<p>متن زیر جایگزین ماده (۱۶۹) قانون و تبصره آن می‌شود.</p> <p>ماده (۱۶۹) - اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این قانون که حسب اعلام سازمان امور مالیاتی موظف به ثبت نام در نظام مالیاتی می‌شوند، مکلفند برای انجام معاملات خود صورتحساب صادر و شماره اقتصادی خود و طرف معامله را در صورتحساب‌ها، قراردادها و سایر اسناد مشابه درج و فهرست معاملات خود را به سازمان مذکور ارائه کنند.</p> <p>عدم صدور صورتحساب یا عدم درج شماره اقتصادی خود و طرف معامله یا استفاده از شماره اقتصادی خود برای دیگران و یا استفاده از شماره اقتصادی دیگران برای معاملات خود، حسب مورد مشمول جریمه‌ای معادل دو درصد (۲٪) مبلغ مورد معامله خواهد بود و همچنین عدم ارائه فهرست معاملات انجام شده به سازمان امور مالیاتی کشور از طریق روش‌هایی که تعیین می‌گردد مشمول جریمه‌ای معادل یک درصد (۱٪) معاملاتی که فهرست آنها ارائه نشده است می‌باشد. جرائم مذکور قابل بخشودگی نمی‌باشد.</p>	<p>متن زیر جایگزین ماده (۱۶۹) قانون و تبصره آن می‌شود.</p> <p>ماده (۱۶۹) - اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این قانون که حسب اعلام سازمان امور مالیاتی موظف به ثبت نام در نظام مالیاتی می‌شوند، مکلفند برای انجام معاملات خود صورتحساب صادر و شماره اقتصادی خود و طرف معامله را در صورتحساب‌ها، قراردادها و سایر اسناد مشابه درج و فهرست معاملات خود را به سازمان مذکور ارائه کنند.</p> <p>عدم صدور صورتحساب یا عدم درج شماره اقتصادی خود و طرف معامله یا استفاده از شماره اقتصادی خود برای دیگران و یا استفاده از شماره اقتصادی دیگران برای معاملات خود، حسب مورد مشمول جریمه‌ای معادل دو درصد (۲٪) مبلغ مورد معامله خواهد بود و همچنین عدم ارائه فهرست معاملات انجام شده به سازمان امور مالیاتی کشور از طریق روش‌هایی که تعیین می‌گردد مشمول جریمه‌ای معادل یک درصد (۱٪) معاملاتی که فهرست آنها ارائه نشده است می‌باشد.</p>	<p>بند «۲۴» (بخشی از مفاد ماده (۱۶۹) و تبصره «۲» - مصوبه کمیسیون اقتصادی با نظر مرکز متفاوت است)</p>

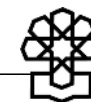
ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>شده است مشکلات و محدودیت‌های مطرح شده برطرف شود. غالب تغییرات اعمال شده در ماده (۱۶۹) با لحاظ موارد یاد شده به ترتیب زیر بوده است:</p> <p>۱. گروهی از فعالان اقتصادی با توجه به حجم معاملات یا بخش اقتصادی که در آن واقع هستند از تکالیف مندرج در این ماده استثناء شده‌اند. در حقیقت این امر می‌تواند از بروز مشکلات و چالش‌های احتمالی برای بخشی از فعالان اقتصادی با مختصات خاص جلوگیری کند (فعالان شخص حقیقی بخش کشاورزی و برخی از مؤدیان با حد آستانه گردش مالی قابل تعیین) (موضوع تبصره‌های «۱» و «۳»)</p> <p><u>متأسفانه عبارت «جرائم مذکور قابل بخشودگی نمی‌باشد» از انتهای تبصره «۱» در مصوبه کمیسیون اقتصادی حذف شد. دلیل مخالفت مرکز پژوهش‌ها با حذف این عبارت جلوگیری از سوءاستفاده احتمالی عده‌ای از نبود این عبارت برای نفوذ در سازمان امور مالیاتی و بخشیدن جرائم مربوط به این ماده با توجه به اختیار رئیس سازمان برای این کار با استناد به مفاد ماده (۱۹۱) این قانون است.</u></p> <p>۲. جرائم تعیین شده برای مؤدیانی که به تکالیف مندرج در ماده (۱۶۹) عمل نکنند کاهش یافته و فرآیند وصول آن در قانون تعیین شد.</p>	<p>تبصره «۱» - در صورتی که طرف معاملات اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این ماده، اشخاص حقیقی مصرف‌کننده نهایی کالا یا خدمات و نیز اشخاص حقیقی مشمولین موضوع ماده (۸۱) این قانون باشند در این صورت الزامی به درج شماره اقتصادی اشخاص اخیرالذکر ندارند. مصرف‌کننده نهایی موضوع این تبصره شخص حقیقی است که کالاها و خدمات را متناسب با نیاز خود برای مصارف شخصی خریداری کرده و از آن برای عرضه کالاها و خدمات به دیگران استفاده نکند.</p> <p>تبصره «۲» - مؤدیان مالیاتی موضوع این ماده موظفند از سامانه‌های صندوق فروش (مکانیزه فروش) و تجهیزات مشابه استفاده کنند. معادل هزینه‌های انجام شده بابت خرید، نصب و راه‌اندازی تجهیزات فوق (اعم از نرم‌افزاری و سخت‌افزاری) از مالیات قطعی شده مؤدیان مزبور در اولین سال استفاده و یا سال‌های بعد آن قابل کسر است.</p> <p>سازمان امور مالیاتی موظف است به تدریج و براساس اولویت، آن دسته از اشخاص مشمول</p>	<p>تبصره «۱» - در صورتی که طرف معاملات اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این ماده، اشخاص حقیقی مصرف‌کننده نهایی کالا یا خدمات و نیز اشخاص حقیقی مشمولین موضوع ماده (۸۱) این قانون باشند در این صورت الزامی به درج شماره اقتصادی اشخاص اخیرالذکر ندارند. مصرف‌کننده نهایی موضوع این تبصره شخص حقیقی است که کالاها و خدمات را متناسب با نیاز خود برای مصارف شخصی خریداری کرده و از آن برای عرضه کالاها و خدمات به دیگران استفاده نکند.</p> <p>تبصره «۲» - مؤدیان مالیاتی موضوع این ماده موظفند از سامانه‌های صندوق فروش (مکانیزه فروش) و تجهیزات مشابه استفاده کنند. معادل هزینه‌های انجام شده بابت خرید، نصب و راه‌اندازی تجهیزات فوق (اعم از نرم‌افزاری و سخت‌افزاری) از مالیات قطعی شده مؤدیان مزبور در اولین سال استفاده و یا سال‌های بعد آن قابل کسر است.</p> <p>سازمان امور مالیاتی موظف است به تدریج و براساس اولویت، آن دسته از اشخاص مشمول</p>	

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>۳. در کنار ضمانت اجرایی و جریمه برای عدم استفاده از سامانه‌های صندوق فروش (مکانیزه فروش) و تجهیزات مشابه برای مؤدیان به‌عنوان ابزارهای ثبت و مستندسازی اسناد و مدارک مالی، جوایزی نیز به‌عنوان تخفیف مالیاتی در مورد مؤدیان قانون‌مدار تعیین شد (معادل ۵ درصد از مالیات ابرازی عملکرد هر سال برای مؤدیان قانون‌مدار و استفاده‌کننده از این تجهیزات بخشوده خواهد شد) این موضوع باعث خواهد شد که اولاً مؤدیان مالیاتی انگیزه کافی برای رعایت اصول مربوط به کار با صندوق مکانیزه فروش را داشته باشند و ثانیاً بخشی از هزینه‌های خصوصی مربوط به فرآیند نگهداری و کار با صندوق‌های فروش که از آثار مثبت بیرونی آن (ثبت اطلاعات اقتصادی و شفافیت در ارقام مربوط به فعالیت‌های اقتصادی که دولت از آن بهره‌مند می‌شود) توسط دولت پرداخت شود.</p> <p><i>متأسفانه این مشوق در مصوبه کمیسیون اقتصادی فقط محدود به دو سال اول کاربست صندوق فروش مکانیزه شده و مشوقی برای سال‌های بعد در نظر گرفته نشده است</i></p> <p>(موضوع تبصره «۲»)</p> <p>۴. هزینه خرید تجهیزات به کلی از محل مالیات هر مؤدی</p>	<p>این تبصره را تعیین و تا شهریورماه هر سال از طریق درج در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار و روزنامه رسمی کشور اعلام و از ابتدای فروردین‌ماه سال بعد از آن اعمال نماید.</p> <p>معادل ۵ درصد از مالیات ابرازی عملکرد هر سال مؤدیانی که توسط سازمان امور مالیاتی ملزم به استفاده از سامانه‌های صندوق فروش (مکانیزه فروش) و تجهیزات مشابه شده‌اند مشروط به رعایت آیین‌نامه اجرایی مربوط، بخشوده خواهد شد. عدم اجرای حکم این تبصره موجب تعلق جریمه‌ای به میزان ۲ درصد فروش خواهد بود.</p> <p>نحوه استفاده از صندوق و چگونگی ارائه اطلاعات به‌موجب آیین‌نامه اجرایی است که حداکثر ظرف ۶ ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط سازمان امور مالیاتی کشور و با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتاق اصناف ایران تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p> <p>تبصره «۳» - ترتیبات اجرایی احکام این ماده و تبصره «۱» آن و تعیین مصادیق معاملات مشمول و</p>	<p>حکم این تبصره را تعیین و تا شهریورماه هر سال از طریق درج در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار و روزنامه رسمی کشور اعلام و از ابتدای فروردین‌ماه سال بعد از آن اعمال نماید.</p> <p>معادل ۱۰ درصد از مالیات ابرازی عملکرد مؤدیانی که توسط سازمان امور مالیاتی ملزم به استفاده از سامانه‌های صندوق فروش (مکانیزه فروش) و تجهیزات مشابه شده مشروط به رعایت آیین‌نامه اجرایی مربوط برای مدت دو سال اول بخشوده خواهد شد. عدم اجرای حکم این تبصره موجب تعلق جریمه‌ای به میزان ۲ درصد فروش خواهد بود.</p> <p>نحوه استفاده از صندوق و چگونگی ارائه اطلاعات به‌موجب آیین‌نامه اجرایی است که حداکثر ظرف ۶ ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط سازمان امور مالیاتی کشور و با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و اتاق اصناف ایران تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p> <p>تبصره «۳» - ترتیبات اجرایی احکام این ماده و تبصره «۱» آن و تعیین مصادیق معاملات مشمول</p>	

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>کسر خواهد شد از این منظر نیز هزینه‌ای مترتب مؤدیان برای تأمین این ابزارها نخواهد شد.</p> <p>۵. برخی از فرآیندهای اجرایی برای تسهیل فرآیند رسیدگی و حل‌وفصل پرونده مؤدیان درخصوص موضوع این ماده در دوره قبل از اجرای این اصلاحیه مدنظر قرار گرفت تا مشکل این گروه از مؤدیان برطرف شود (تبصره «۶»)</p> <p>۶. تبصره «۵» نیز با هدف تسهیل دسترسی سازمان امور مالیاتی به اطلاعات معاملات اقتصادی صورت گرفته در بخش‌های دولتی طراحی و الحاق شد. این امر علاوه بر اینکه به تکمیل بانک اطلاعات اقتصادی مدنظر طرح جامع مالیاتی کمک کند، می‌تواند به‌عنوان یک ابزار نظارتی برای بررسی معاملات دولتی در اجرای برخی قوانین ازجمله قانون برگزاری مناقصات شود.</p> <p>با توجه به نکات مطرح شده، پیشنهاد جایگزینی نظر مرکز پژوهش‌ها به جای مصوبه کمیسیون ارائه می‌شود.</p>	<p>حد آستانه (تعیین حداقل رقم گردش مالی مؤدی) به‌موجب دستورالعملی خواهد بود که توسط سازمان امور مالیاتی تهیه و اعلام خواهد شد.</p> <p>تبصره «۴» - نحوه رسیدگی، مطالبه، حل اختلاف و وصول جرائم مذکور و ترتیبات پرداخت آن طبق مقررات در هر دوره مالیاتی طبق مقررات این قانون با رعایت مهلت مقرر در ماده (۱۵۷) خواهد بود.</p> <p>تبصره «۵» - وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است حداکثر تا ۶ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این اصلاحیه سامانه انجام معاملات وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی را برای مدیریت انجام کلیه مراحل مناقصات و مزایده‌ها راه‌اندازی کرده و امکان دسترسی برخط سازمان امور مالیاتی را فراهم آورد.</p> <p>کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات موظفند حداکثر ظرف سه ماه پس از راه‌اندازی سامانه مذکور کلیه معاملات خود به غیر از معاملات محرمانه را از طریق این سامانه به ثبت برسانند.</p> <p>ضوابط محرمانه بودن معاملات به تصویب هیئت</p>	<p>و حد آستانه (تعیین حداقل رقم گردش مالی مؤدی) به‌موجب دستورالعملی خواهد بود که توسط سازمان امور مالیاتی تهیه و اعلام خواهد شد.</p> <p>تبصره «۴» - نحوه رسیدگی، مطالبه، حل اختلاف و وصول جرائم مذکور و ترتیبات پرداخت آن طبق مقررات در هر دوره مالیاتی طبق مقررات این قانون با رعایت مهلت مقرر در ماده (۱۵۷) خواهد بود.</p> <p>تبصره «۵» - وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است حداکثر تا ۶ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این اصلاحیه سامانه انجام معاملات وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی را برای مدیریت انجام کلیه مراحل مناقصات و مزایده‌ها راه‌اندازی کرده و امکان دسترسی برخط سازمان امور مالیاتی را فراهم آورد.</p> <p>کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات موظفند حداکثر ظرف سه ماه پس از راه‌اندازی سامانه مذکور کلیه معاملات خود به غیر از معاملات محرمانه را از طریق این سامانه به ثبت برسانند.</p> <p>ضوابط محرمانه بودن معاملات به تصویب هیئت</p>	

بند	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها
	وزیران خواهد رسید. تبصره «۶» - جرائم موضوع ماده (۱۶۹) مکرر قبل از این اصلاحیه نیز مطابق مقررات این ماده محاسبه، مطالبه و وصول خواهد شد.	وزیران خواهد رسید. تبصره «۶» - جرائم موضوع ماده (۱۶۹) مکرر قبل از این اصلاحیه نیز مطابق مقررات این ماده محاسبه، مطالبه و وصول خواهد شد.	
بند «۵۶» (مصوبه کمیسیون اقتصادی درخصوص مفاد این ماده با نظر مرکز پژوهش‌ها متفاوت است)	در ماده (۲۰۲) این قانون عبارت «برای اشخاص حقوقی تولیدی دارای پروانه بهره‌برداری از مراجع قانونی زیربط از ۲۰ درصد سرمایه ثبت شده و یا مبلغ ۵ (پنج) میلیارد ریال، سایر اشخاص حقوقی و حقیقی تولیدی از ۱۰ درصد سرمایه ثبت شده و یا ۲ (دو) میلیارد ریال و سایر اشخاص حقیقی از یکصد (۱۰۰) میلیون ریال» جایگزین عبارت «۱۰ (ده) میلیون ریال» می‌شود.	در ماده (۲۰۲) این قانون عبارت «برای اشخاص حقوقی تولیدی دارای پروانه بهره‌برداری از مراجع قانونی زیربط از ۳۰ درصد سرمایه ثبت شده و یا مبلغ ۵ (پنج) میلیارد ریال، سایر اشخاص حقوقی از ۲۰ درصد سرمایه ثبت شده و یا ۲ (دو) میلیارد ریال، اشخاص حقیقی تولیدی دارای پروانه بهره‌برداری از مراجع قانونی زیربط از ۲۰۰ (دویست) میلیون ریال و سایر اشخاص حقیقی از ۱۰۰ (صد) میلیون ریال» جایگزین عبارت «۱۰ (ده) میلیون ریال» می‌شود.	مفاد ماده (۲۰۲) قانون مالیات‌های مستقیم به‌عنوان یکی از ضمانت‌های اجرایی مربوط به وصول مالیات‌های قطعی شده با استفاده از مکانیسم ممنوع‌الخروج کردن بدهکاران مالیاتی است. در اصلاحیه مربوط به این ماده سعی شده <u>اولاً</u> میزان بدهی مالیاتی اشخاص حقوقی به‌صورت درصدی از سرمایه ثبت شده آنها باشد. علاوه بر این تفکیک فعالیت‌های تولیدی و غیرتولیدی نیز در تعیین ممنوع‌الخروجی مؤدیان مربوط به این ماده در اصلاحیه لحاظ شده است. برای نمونه شیوه پیگیری وصول بدهی مالیاتی قطعی از یک واحد تولیدی باید شیوه‌های وصول این بدهی از یک فعال اقتصادی دیگر (غیرتولیدی) متفاوت شده است. این شیوه در واقع به‌نوعی رعایت مثنی سیاستگذاری قانون بودجه سال ۱۳۹۳ در این موضوع است. <u>ثانیاً</u> سقفی تعیین شده است تا میزان بدهی مالیاتی قطعی برای مؤدیان در هر مورد (اشخاص حقیقی یا حقوقی، واحد تولیدی یا غیرتولیدی) نباید از این سقف

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>تجاوز کند این امر برای جلوگیری از انباشت بدهی مالیاتی اشخاص حقوقی است که، سرمایه ثبت شده آنها ارقام بسیار بالایی را شامل می‌شود.</p> <p>برای نمونه ممنوع‌الخروجی برای اشخاص حقوقی تولیدی با بدهی قطعی بیش از ۵۰۰ میلیون تومان اعمال خواهد شد و برای اشخاص حقیقی تولیدی در ارقام بالاتر از ۲۰ میلیون تومان اعمال ممنوع‌الخروجی مجاز شده است.</p>			
<p>– یکی از نقایص قانون مالیات‌های اقتصاد ایران (قانون مالیات‌های مستقیم و قانون مالیات بر ارزش‌افزوده) نبود ضمانت‌هایی اجرایی لازم برای اعمال قانون در ابعاد مختلف آن است. واقعیت این است که در همه کشورها اجرای کامل و مؤثر قوانین، علی‌الخصوص قوانین مالیاتی بدون داشتن ضمانت‌های اجرایی کارآمد میسر نیست.</p> <p>براین اساس در این اصلاحیه با مطالعه و آسیب‌شناسی عملکرد سال‌های قبل نظام مالیاتی جمع‌بندی این بوده است که بخش مربوط به ضمانت‌های اجرایی قانون با رویکردی علمی و دقیق تقویت شود. هدف مواد مطرح شده در این بخش، افزایش ضمانت اجرایی، ایجاد بسترهای لازم و ضمانت‌های کافی برای تشکیل و تکمیل بانک اطلاعات اقتصادی، کاهش هزینه‌های وصول، بالا بردن ضریب</p>	<p>متون زیر به‌عنوان مواد (۲۷۴) تا (۲۸۴) الحاق می‌شود:</p> <p>ماده (۲۷۴)</p> <p>موارد زیر جرم مالیاتی محسوب و مرتکب یا مرتکبین، به مجازات حبس درجه ۶ محکوم می‌گردند.</p> <p>۱. تنظیم دفاتر، اسناد و مدارک خلاف واقع و استناد به آن،</p> <p>۲. اختفای فعالیت اقتصادی و کتمان درآمد حاصل از آن،</p> <p>۳. ممانعت از دسترسی مأموران مالیاتی به اطلاعات مالیاتی و اقتصادی خود یا اشخاص ثالث در اجرای ماده (۱۸۱) این قانون و امتناع از انجام تکالیف</p>	<p>متون زیر به‌عنوان مواد (۲۷۴) تا (۲۸۴) الحاق می‌شود:</p> <p>ماده (۲۷۴)</p> <p>موارد زیر جرم مالیاتی محسوب و مرتکب یا مرتکبین، به مجازات حبس درجه ۶ محکوم می‌گردند.</p> <p>۱. تنظیم دفاتر، اسناد و مدارک خلاف واقع و استناد به آن،</p> <p>۲. اختفای فعالیت اقتصادی و کتمان درآمد حاصل از آن،</p> <p>۳. ممانعت از دسترسی مأموران مالیاتی به اطلاعات مالیاتی و اقتصادی خود یا اشخاص ثالث در اجرای ماده (۱۸۱) این قانون و امتناع از انجام تکالیف قانونی</p>	<p>بند «۶۴» (جمع‌بندی نهایی کمیسیون اقتصادی و مرکز پژوهش‌ها یکسان بوده است)</p>

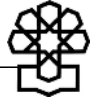
ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>نفوذ مالیاتی و درنهایت کاهش فرار مالیاتی است.</p> <p>البته باید متذکر شد که غیر از ضمانت‌های کیفری این بخش، در بخش‌های دیگر این قانون نیز سازوکارهای اجرایی دیگری برای جلوگیری از هر نوع سوءاستفاده احتمالی توسط مؤدیان و ممیزین مالیاتی پیش‌بینی شده است.</p> <p>- در ماده (۲۷۴) این بخش سعی شده با احصای مصادیق و موارد مربوط به جرائم مالیاتی، جرم‌انگاری شود و مجازات این جرائم با قرینه‌سازی و تطابق آن با قانون مجازات‌های اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ و قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب ۱۳۹۰ تعیین و تقنین شود.</p>	<p>قانونی مبنی بر ارسال اطلاعات مالی موضوع مواد (۱۶۹) و (۱۶۹ مکرر) به سازمان امور مالیاتی کشور و وارد کردن زیان به دولت با این اقدام،</p> <p>۴. عدم انجام تکالیف قانونی مربوط به این قانون و قانون مالیات بر ارزش افزوده در رابطه با وصول یا کسر مالیات مؤدیان دیگر و ایصال آن به سازمان امور مالیاتی در مواعد قانونی تعیین شده،</p> <p>۵. تنظیم معاملات و قراردادهای خود به نام دیگران، یا معاملات و قراردادهای مؤدیان دیگر به نام خود برخلاف واقع،</p> <p>۶. خودداری از انجام تکلیف قانونی درخصوص تنظیم و تسلیم اظهارنامه مالیاتی حاوی اطلاعات درآمدی و هزینه در سه سال متوالی،</p> <p>۷. استفاده از کارت بازرگانی اشخاص غیر به منظور فرار مالیاتی،</p> <p>تبصره «۱»- اعمال این مجازات نافی اعمال محرمیت‌های مندرج در قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب ۱۳۹۰/۸/۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام نیست.</p> <p>تبصره «۲»- اعلام جرائم و اقامه دعوا علیه</p>	<p>مبنی بر ارسال اطلاعات مالی موضوع مواد (۱۶۹) و (۱۶۹ مکرر) به سازمان امور مالیاتی کشور و وارد کردن زیان به دولت با این اقدام،</p> <p>۴. عدم انجام تکالیف قانونی مربوط به این قانون و قانون مالیات بر ارزش افزوده در رابطه با وصول یا کسر مالیات مؤدیان دیگر و ایصال آن به سازمان امور مالیاتی در مواعد قانونی تعیین شده،</p> <p>۵. تنظیم معاملات و قراردادهای خود به نام دیگران، یا معاملات و قراردادهای مؤدیان دیگر به نام خود برخلاف واقع،</p> <p>۶. خودداری از انجام تکلیف قانونی درخصوص تنظیم و تسلیم اظهارنامه مالیاتی حاوی اطلاعات درآمدی و هزینه در سه سال متوالی،</p> <p>۷. استفاده از کارت بازرگانی اشخاص غیر به منظور فرار مالیاتی،</p> <p>تبصره «۱»- اعمال این مجازات نافی اعمال محرمیت‌های مندرج در قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب ۱۳۹۰/۸/۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام نیست.</p> <p>تبصره «۲»- اعلام جرائم و اقامه دعوا علیه</p>	

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
	مرتکبین نزد مراجع قضایی در مورد جرائم مزبور از طریق دادستانی انتظامی مالیاتی و سایر مراجع قانونی صورت می‌پذیرد.	مرتکبین نزد مراجع قضایی در مورد جرائم مزبور از طریق دادستانی انتظامی مالیاتی و سایر مراجع قانونی صورت می‌پذیرد.	
<p>- در راستای تکمیل ضمانت‌های اجرایی مربوط به قوانین مالیاتی، در مفاد ماده (۲۷۵) جرم‌انگاری مالیاتی برای اشخاص حقوقی با بهره‌گیری از مجازات‌ها و محرومیت‌های اجتماعی و اقتصادی برای مؤدیان متخلفین در قالب این ماده لحاظ شده است. در این ماده سعی شده با تفکیک شخصیت حقیقی و حقوقی متخلفین، مجازات‌ها و محرومیت‌های متناسب با اشخاص حقوقی با لحاظ احکام قانون مجازات‌های اسلامی مصوب ۱۳۹۲ تعیین شود. این موضوع در قالب تبصره ذیل این ماده آمده بود که <u>علی‌رغم تأکید مرکز پژوهش‌ها بر ضرورت وجود آن این تبصره در نهایت حذف شد. حذف این تبصره می‌تواند دست مجریان قانون را در تسری مجازات‌های اشخاص غیردولتی و غیرعمومی به اشخاص حقوقی دولتی یا عمومی غیردولتی باز بگذارد که این امر مشکل‌آفرین خواهد شد.</u></p> <p>- <u>متأسفانه در مصوبه کمیسیون اقتصادی ممنوعیت فعالیت‌های اجتماعی (تعیین شده در قالب قانون</u></p>	<p>ماده (۲۷۵)</p> <p>چنانچه مرتکب هریک از جرائم مالیاتی شخص حقوقی باشد، به یکی از مجازات‌های زیر برای مدت ۶ ماه تا دو سال محکوم می‌شود، مسئولیت کیفری شخص حقوقی مانع از مسئولیت شخص حقیقی مرتکب جرم نخواهد بود:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی، ۲. ممنوعیت از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه، ۳. ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری. <p>تبصره - مجازات‌های مقرر در این قانون در مورد اشخاص حقوقی دولتی یا عمومی غیردولتی که فعالیت‌های حاکمیتی انجام می‌دهند، اعمال نمی‌شود. در این‌گونه موارد شخص حقیقی متخلف علاوه بر مسئولیت جبران زیان و خسارت وارده به دولت، به انفصال موقت از ۶ ماه تا دو سال از خدمات دولتی و عمومی محکوم خواهد شد.</p>	<p>ماده (۲۷۵)</p> <p>چنانچه مرتکب هریک از جرائم مالیاتی شخص حقوقی باشد، به یکی از مجازات‌های زیر برای مدت ۶ ماه تا دو سال محکوم می‌شود، مسئولیت کیفری شخص حقوقی مانع از مسئولیت شخص حقیقی مرتکب جرم نخواهد بود:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی، ۲. ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری. 	<p>بند «۶۴» (موارد اختلافی بین مصوبه کمیسیون اقتصادی و مرکز پژوهش‌ها در این بخش مشخص شده است)</p>

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p><u>مجازات‌هایی اسلامی) برای مجرم مالیاتی حذف شد.</u> این درحالی است که بخش قابل توجهی از مجازات‌های تعیین شده برای مجرمان مالیاتی در اقتصادهای متشکل، مجازات‌های اجتماعی می‌باشند.</p> <p>- ممنوعیت از دعوت مجموع عمومی و گسترش فعالیت با ابزار افزایش سرمایه‌گذاری نیز از مجازات‌های مجرمین مالیاتی بود که با تشخیص مراجع قضایی مختلف می‌توانست در راستای مبارزه با امر فرار مالیاتی به‌کار گرفته شود <u>ولی این موضوع نیز در مصوبات کمیسیون اقتصادی حذف شد.</u></p>			
<p>- در متن اولیه لایحه صرفاً بحث مشارکت در انجام جرم توسط افراد ذکر شده در این ماده پیش‌بینی شده بود. با توجه به ظرافت‌های حقوقی و آیین دادرسی کشور درخصوص احراز عنوان شرکت در جرم و محدودیت‌های قانونی و سخت‌گیری و وسواس در تعیین مشارکت در ارتکاب جرم و سوءاستفاده‌های متخلف از این موضوع، در این ماده عنوان مشارکت به‌عنوان معاونت تغییر و حداقل مجازات مباشر جرم برای متخلف تعیین شد. لازم به‌ذکر است که این نحوه نگارش مغایرتی با احراز شرکت جرم آن افراد یا مباشرت آنها ندارد چراکه در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ این موارد به روشنی تبیین شده است.</p>	<p>ماده (۲۷۶)</p> <p>چنانچه هریک از حسابداران، حسابرسان و همچنین مؤسسات حسابرسی، مأموران مالیاتی و کارکنان بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری در ارتکاب جرم مالیاتی معاونت نمایند یا تخلفات صورت گرفته را گزارش نکنند به حداقل مجازات مباشر جرم محکوم می‌شوند. مجازات معاونت سایر اشخاص طبق قانون مجازات اسلامی تعیین می‌شود.</p>	<p>ماده (۲۷۶)</p> <p>چنانچه هریک از حسابداران، حسابرسان و همچنین مؤسسات حسابرسی، مأموران مالیاتی و کارکنان بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری در ارتکاب جرم مالیاتی معاونت نمایند یا تخلفات صورت گرفته را گزارش نکنند به حداقل مجازات مباشر جرم محکوم می‌شوند. مجازات معاونت سایر اشخاص طبق قانون مجازات اسلامی تعیین می‌شود.</p>	<p>بند «۶۴» (جمع‌بندی نهایی کمیسیون اقتصادی و مرکز پژوهش‌ها یکسان بوده است)</p>

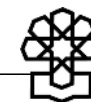
بند	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها
بند «۶۴» (جمع‌بندی نهایی کمیسیون اقتصادی و مرکز پژوهش‌ها یکسان بوده است)	ماده (۲۷۷) مرتکب یا مرتکبین جرائم مالیاتی علاوه بر مجازات‌های مقرر در مواد (۲۷۴) تا (۲۷۶) این قانون، مسئول پرداخت اصل مالیات و جریمه‌های متعلق قانونی که مطالبه و وصول نشده و ضرر و زیان وارده به دولت با تشخیص قاضی خواهند بود.	ماده (۲۷۷) مرتکب یا مرتکبین جرائم مالیاتی علاوه بر مجازات‌های مقرر در مواد (۲۷۴) تا (۲۷۶) این قانون، مسئول پرداخت اصل مالیات و جریمه‌های متعلق قانونی که مطالبه و وصول نشده و ضرر و زیان وارده به دولت با تشخیص قاضی خواهند بود.	- علاوه بر پیگیری اجرای قوانین مربوط به مجازات‌های مالیاتی در مواد قبل، در این ماده حقوق عمومی مربوط به درآمدهای مالیاتی و ترتیبات وصول این منابع به همراه جرائم مالی مربوطه تعیین شده است.
بند «۶۴» (جمع‌بندی نهایی کمیسیون اقتصادی و مرکز پژوهش‌ها یکسان بوده است)	ماده (۲۷۸) قوه قضائیه بنا به درخواست رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور در هر یک از استان‌ها و مناطقی که مقتضی بداند، دادسرا و دادگاه ویژه تشکیل می‌دهد، در این صورت سازمان امور مالیاتی کشور موظف است، لوازم و تجهیزات و مکان استقرار آنها را تأمین نماید.	ماده (۲۷۸) قوه قضائیه بنا به درخواست رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور در هر یک از استان‌ها و مناطقی که مقتضی بداند، دادسرا و دادگاه ویژه تشکیل می‌دهد، در این صورت سازمان امور مالیاتی کشور موظف است، لوازم و تجهیزات و مکان استقرار آنها را تأمین نماید.	- در این ماده با پیش‌بینی تشکیل دادگاه‌های تخصصی سعی شده است فرآیند پیگیری پرونده‌های مالیاتی تسهیل شده و این امور به صورت تخصصی پیگیری شوند.
بند «۶۴» (موارد اختلافی مصوبه نهایی کمیسیون اقتصادی و نظر کارشناسی مرکز پژوهش‌ها در خصوص مفاد	ماده (۲۷۹) هرگونه دسترسی غیرمجاز و سوءاستفاده از اطلاعات ثبت شده در پایگاه اطلاعات هویتی، عملکردی و دارایی مؤدیان مالیاتی موضوع ماده (۱۶۹) مکرر <u>در خصوص مسائلی غیر از فرآیند تشخیص و وصول درآمدهای مالیاتی</u> یا افشای اطلاعات مزبور جرم است و مرتکب علاوه بر	ماده (۲۷۹) هرگونه دسترسی غیرمجاز و سوءاستفاده از اطلاعات ثبت شده در پایگاه اطلاعات هویتی، عملکردی و دارایی مؤدیان مالیاتی موضوع ماده (۱۶۹) مکرر یا افشای اطلاعات مزبور جرم است و مرتکب علاوه بر انفصال از خدمت، به مجازات بیش از ۶ ماه تا دو سال حبس محکوم خواهد شد.	- همانطور که پیشتر گفته شد در کنار قوانین مربوط به تشکیل بانک اطلاعات هویتی و اقتصادی اشخاص در همه کشورها، قوانین برای حفظ حریم خصوصی اشخاص تعریف و تبیین می‌شود. هدف این قوانین تعیین چارچوب حقوقی مدون در راستای حفظ حقوق متقابل مردم و حاکمیت است. - در این ماده سعی شده محدودیت‌های قانونی و

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>مجازات‌های لازم برای دسترسی غیرمجاز یا سوءاستفاده‌های احتمالی از این اطلاعات اعمال شود.</p> <p>- عبارت «درخصوص مسائلی غیر از فرآیند تشخیص و وصول درآمدهای مالیاتی» با وجود عبارت «دسترسی غیرمجاز و سوءاستفاده از اطلاعات ثبت شده» زائد بوده و حذف آن مطلوب است. <u>عدم حذف این عبارت می‌تواند در برداشت از مفاد این ماده ابهاماتی را ایجاد کند.</u></p> <p><u>در جمله آخر</u> این ماده هدف این است که اگر سوءاستفاده از اطلاعات اقتصادی و هویتی اشخاصی منجر به وارد شدن زیان‌های مالی، اقتصادی یا اجتماعی دیگری به مؤدی شد، در این شرایط وی بتواند با اقامه دعوی در محاکم قانونی برای دریافت زیان‌های مالی و اقتصادی وارده اقدام قانونی مقتضی را انجام دهد. اما جمله اضافه شده علاوه بر اینکه این هدف را محقق نمی‌کند بلکه ممکن است در عمل مشکلاتی را در اجرای مفاد این ماده به وجود آورد. <u>لذا پیشنهاد حذف جمله از آخر این ماده ارائه می‌شود.</u></p>		<p>انفصال از خدمت، به مجازات بیش از ۶ ماه تا دو سال حبس محکوم خواهد شد. <u>سایر مجازات‌های قانونی مربوط به این ماده با اقامه دعوی توسط ذی‌نفعان و به تشخیص مراجع قانونی ذیصلاح تعیین خواهد شد.</u></p>	این ماده)
---	---	ماده (۲۸۰) معادل یک درصد (۱٪) از کل درآمدهای مالیات مستقیم واریزی به خزانه‌داری کل کشور موضوع این قانون، در قالب ردیف مشخصی در قوانین	بند «۶۴»

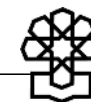
ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
		بودجه سالانه در اختیار وزارت کشور قرار می‌گیرد تا به نسبت شاخص جمعیت به شهرداری‌ها و دهیاری‌های شهرهای زیر دویست و پنجاه (۲۵۰) هزار نفر جمعیت پس از مبادله موافقتنامه پرداخت شود.	
- این ماده با هدف جلوگیری از تفسیر قوانین مالیاتی با ارائه رویه‌های اجرایی یا صدور بخشنامه‌ها به نفع سازمان امور مالیاتی و مجریان قانون است. تصویب این ماده می‌تواند از اعمال سلائق و برداشت‌های شخصی مجریان قانون در فرآیندهای اجرایی دستگاه مالیاتی جلوگیری کرده و در موارد ساکت بودن قانون نیز بخشنامه‌ها و تفاسیر اجرایی صادره به نفع مؤدیان تنظیم شود. لذا مفاد این ماده در راستای دفاع از حقوق مؤدیان مطلوب و مناسب ارزیابی می‌شود.	ماده (۲۸۱) در هر مورد که اجرای احکام و مقررات قوانین مالیاتی، متضمن ابهام در نحوه عمل و برداشت از قانون می‌باشد، رویه‌ها و بخشنامه‌های اجرایی بایستی با رعایت منافع مؤدیان مقرر شود.	ماده (۲۸۱) در هر مورد که اجرای احکام و مقررات قوانین مالیاتی، متضمن ابهام در نحوه عمل و برداشت از قانون می‌باشد، رویه‌ها و بخشنامه‌های اجرایی بایستی با رعایت منافع مؤدیان مقرر شود.	بند «۶۴» (جمع‌بندی نهایی کمیسیون اقتصادی و مرکز پژوهش‌ها یکسان بوده است)
- در لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم اقدامات متفاوتی در بازه‌های زمانی مختلف برای اصلاح نظام مالیاتی پیش‌بینی شده است. این اقدامات دارای گام‌های مختلف بوده و به صورت زنجیره‌ای با سایر اقدامات در ارتباط است. لذا باید در تعیین زمان اجرای این اصلاحیه ملاحظات مربوط به اقدامات مختلف و ترتیب و تقدم و تأخر زمانی	ماده (۲۸۲) تاریخ اجرای این اصلاحیه به استثنای مواردی که در اصلاحیه ترتیب دیگری برای آن مقرر شده است؛ از اول سال ۱۳۹۴ خواهد بود. اما کلیه اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع ماده (۹۵) این اصلاحیه که سال مالی آنها از ۱۳۹۳/۱/۱ و به بعد شروع می‌شود از لحاظ تسلیم اظهارنامه، ترتیب رسیدگی و	ماده (۲۸۲) تاریخ اجرای این اصلاحیه به استثنای مواردی که در اصلاحیه ترتیب دیگری برای آن مقرر شده است؛ از اول سال ۱۳۹۴ خواهد بود. اما کلیه اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع ماده (۹۵) این اصلاحیه که سال مالی آنها از ۱۳۹۳/۱/۱ و به بعد شروع می‌شود از لحاظ تسلیم اظهارنامه،	بند «۶۴»

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>آنها مد نظر قرار گیرد. <u>برای نمونه</u> ضرورت دارد برخی از مواد این اصلاحیه که به‌طور مستقیم با عملیاتی شدن طرح یا نظام جامع مالیاتی در ارتباط است (مانند ماده (۹۵)) از اول سال ۱۳۹۳ ملاک اجرا قرار گیرد چرا که اغلب مواد اصلاح شده با هدف اجرای این طرح صورت گرفته و معطل شدن اجرای این طرح پس از سال‌ها پیگیری خسارات جبران ناپذیری را به مسائل اجرایی سازمان امور مالیاتی وارد می‌کند.</p> <p>- تسلیم اظهارنامه بخشی از مسائل اجرایی مربوط به این اصلاحیه است که مشخصاً باید براساس مکانیسم فنی پیش‌بینی شده در طرح جامع مالیاتی مد نظر قرار گیرد. <u>علاوه‌براین در این اصلاحیه نرخ‌های مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی هر کدام به نحوی تعدیل شده (کاهش‌یافته) و در مواردی تخفیف‌هایی نیز برای آنها پیش‌بینی شده است، بنابراین بهتر است با توجه به شرایط تورم و رکودی حاکم بر اقتصاد ایران در سال‌های ۱۳۹۰ به بعد، مؤدیان از نرخ‌های کاهش یافته و تعدیل شده در محاسبه مالیات عملکرد سال ۱۳۹۲ در سال ۱۳۹۳ بهره‌مند شوند.</u></p>	<p>نرخ مالیاتی مشمول احکام این اصلاحیه خواهند بود.</p>	<p>ترتیب رسیدگی و نرخ مالیاتی مشمول احکام این اصلاحیه خواهند بود.</p>	

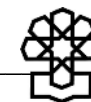
ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>- این ماده با هدف مشارکت دادن نمایندگان بخش خصوصی کشور در تهیه و تدوین آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی برخی مواد مرتبط با این گروه ارائه شده است.</p>	<p>ماده (۲۸۳) آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی مواد (۹۵)، (۷۷)، (۹۷)، (۱۳۲)، (۱۴۹) و تبصره‌های ذیل ماده (۱۶۹) این قانون پس از دریافت نظر مشورتی رسمی از اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون و اتاق اصناف تهیه می‌شود.</p>	<p>ماده (۲۸۳) آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی مواد (۹۵)، (۷۷)، (۹۷)، (۱۳۲)، (۱۴۹) و تبصره‌های ذیل ماده (۱۶۹) این قانون پس از دریافت نظر مشورتی رسمی از اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون و اتاق اصناف تهیه می‌شود.</p>	<p>بند «۶۴» (جمع‌بندی نهایی کمیسیون اقتصادی و مرکز پژوهش‌ها یکسان بوده است)</p>
<p>- یکی از مشکلات اساسی در نظام قانونگذاری کشور عدم توجه به مسئله تنقیح قوانین است. این موضوع باعث پیچیده شدن نظام قانونگذاری شده و نظارت‌پذیری نحوه اجرای قوانین را با مشکل مواجه کرده است. با توجه به مطالعه‌ای که در سازمان امور مالیاتی برای تنقیح قوانین مربوط به بخش مالیاتی صورت گرفته، به نظر می‌رسد مواد تصریح شده در این ماده جزء موادی هستند که با این اصلاحیه نسخ یا ملغی‌الایثر شده‌اند. اما باید اذعان کرد که با توجه به پیچیدگی، گستردگی و درهم تنیدگی احکام مالیاتی در قوانین مختلف، درخصوص سایر مواد نسخ یا ملغی‌الایثر شده نمی‌توان اظهار نظر قطعی بیان داشت. اما می‌توان ادعا کرد که مواد تصریح شده در این ماده در انطباق با مطالعات سازمان</p>	<p>ماده (۲۸۴) از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این اصلاحیه، احکام مالیاتی قوانین زیر لغو می‌گردد: ۱. مواد (۲۹) و (۷۱) اصلاحی قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲/۶/۱۲ ۲. ماده (۱۷) قانون استفاده از حداکثر توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آن در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم- مصوب ۱۳۹۱/۵/۱ ۳. ماده (۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه - مصوب ۱۳۸۲/۵/۲۴ ۴. استثنای مذکور در بند «ج» ماده (۱) و ماده (۶)</p>	<p>ماده (۲۸۴) از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این اصلاحیه، احکام مالیاتی قوانین زیر لغو می‌گردد: ۱. مواد (۲۹) و (۷۱) اصلاحی قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲/۶/۱۲ ۲. ماده (۱۷) قانون استفاده از حداکثر توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آن در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات‌های مستقیم- مصوب ۱۳۹۱/۵/۱ ۳. ماده (۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه - مصوب ۱۳۸۲/۵/۲۴ ۴. استثنای مذکور در بند «ج» ماده (۱) و ماده (۶)</p>	<p>بند «۶۴»</p>

بند	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها
	قانون تسهیل تنظیم اسناد در دفاتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۸۶ ۵. ماده (۶۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴	قانون تسهیل تنظیم اسناد در دفاتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۸۶ ۵. ماده (۶۶) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۴	امور مالیاتی حاصل شده است.
الحاقی جدید به بند «۶۴»	ماده الحاقی جدید مالیات شرکت‌هایی که صد درصد (۱۰۰٪) سهام آنها متعلق به جمعیت حلال اهرم جمهوری اسلامی ایران می‌باشد پس از رسیدگی و واریز به حساب خزانه‌داری کل در قالب قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی و صد درصد (۱۰۰٪) آن برای انجام مأموریت‌های محوله در اختیار آن جمعیت قرار خواهد گرفت.	پیشنهاد حذف	- ترجیح، تشویق و معافیت مالیاتی برای شرکت‌هایی که ۱۰۰ درصد سهام آن متعلق به سازمان حلال اهرم در لایحه ارائه شده توسط دولت نبود و جزء مواد الحاقی‌های مجلس است. با توجه به آنکه قانون بودجه ۱۳۹۳ کل در حال اجراست و منابع مذکور در این ماده به خزانه واریز و صرف تأمین مصارف به صورت عمومی می‌شود و از طرف دیگر با تصویب این بند درآمدهای عمومی کاهش خواهد یافت، لذا حکم این بند مغایر مفاد اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی است. - از طرف دیگر با استناد به مفاد تبصره «۱» ماده (۱۱۷) ^۱ قانون برنامه پنجم توسعه می‌توان گفت که مفاد این بند در تضاد با این حکم از قانون برنامه بوده و لذا تصویب آن نیازمند دوسوم رأی نمایندگان است. - علاوه‌بر دو مغایرت قانونی فوق (مغایر با اصل

۱. تبصره «۱» ماده (۱۱۷) - برقراری هرگونه تخفیف، ترجیح و یا معافیت مالیاتی و حقوق ورودی علاوه بر آنچه که در قوانین مربوطه تصویب شده است برای اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله دستگاه‌های موضوع ماده (۲۲۲) این قانون طی سال‌های اجرای برنامه موضوع است.

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>هفتاد و پنجم قانون اساسی و ماده (۱۱۷) قانون برنامه پنجم توسعه، ایراد فنی و اقتصادی دیگر این نحوه برخورد آن است که با تصویب مفاد این بند، باب درخواست‌های دریافت ترجیح و معافیت مالیاتی از طرف شرکت‌های اقتصادی زیرمجموعه برخی نهادها و سازمان‌ها باز خواهد شد و این امر علاوه بر زایل کردن درآمدهای مالیاتی، می‌تواند اصل رقابت اقتصادی را نیز متأثر کند. <u>با توجه به مغایرت‌ها و اشکالات فنی فوق پیشنهاد می‌شود بند الحاق شده فوق حذف شود.</u></p>			
<p>- شهرداری‌ها به‌عنوان بخش عمومی غیردولتی وظایف و تکالیف حاکمیتی در نظام برنامه‌ریزی و مدیریت شهری را برعهده دارند. در این ماده مقرر شده است که سازمان‌های وابسته به شهرداری‌ها برای فعالیت‌های خود مورد رسیدگی مالیاتی قرار گیرند و سهم مالیات منابع مربوط به انجام وظایف ذاتی و قانونی این سازمان‌ها به حساب شهرداری‌های مربوط به آن سازمان واریز شود.</p> <p>اگرچه از منظر منطق اقتصاد بخش عمومی ارائه معافیت مالیاتی به سازمان‌های وابسته به شهرداری‌ها در رابطه با وظایف ذاتی و حاکمیتی آنها (به دلیل اینکه منابع آنها ماهیت منابع بخش عمومی را دارد) قابل قبول است، <u>اما با توجه به</u></p>	---	<p>تبصره «۳» به مفاد بند «۱» الحاق می‌شود.</p> <p>تبصره «۳» - مالیات سازمان‌های وابسته به شهرداری‌ها که به موجب قانون تشکیل و وظایف شهرداری‌ها را در امور عمومی، شهری و خدماتی برعهده دارند در صورت رعایت تکالیف مربوط به این قانون، پس از رسیدگی و وصول به حسابی که خزانه‌داری معین استان به نام شهرداری‌ها افتتاح می‌کند واریز می‌شود. خزانه استان موظف است صد درصد (۱۰۰٪) وجوه مذکور را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به حساب شهرداری مربوط واریز کند.</p>	<p>الحاقی جدید به بند «۱»</p>

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p><u>محدودیت مندرج در مفاد تبصره «۱» ماده (۱۱۷) قانون برنامه پنجم توسعه مبنی بر ممنوعیت ارائه هرگونه تخفیف، ترجیح و معافیت مالیاتی در طول سال‌های برنامه پنجم توسعه، تصویب این بند الحاقی نیازمند دوسوم رأی است.</u></p>			
<p>- الحاق این تبصره به مفاد مالیاتی مربوط به مالیات بر ارث می‌تواند مشکلاتی را برای سیستم مالیات بر ارث جدید لایحه (که تصویب شده) به وجود آورد. زیرا در سیستم مالیاتی جدید (سیستم مد نظر لایحه) ارائه اظهارنامه برای مؤدیان مالیات بر ارث ضروری نیست و فقط وراثت در صورت استفاده از امتیاز کسر بدهی‌ها و دیون متوفی از اصل مال به ارث مانده می‌توانند با ارائه اظهارنامه این موضوع را پیگیری کنند و در غیر این صورت نیازی به ارائه اظهارنامه برای مالیات بر ارث نیست (این تصمیم با هدف جلوگیری از سردرگمی و تسهیل امور مؤدیان و سازمان امور مالیاتی در خصوص پرونده‌های مالیات بر ارث اتخاذ شده است). در این ماده ارائه یک سقف معافیت مالیاتی برای مؤدیان موضوع مالیات بر ارث در نظر گرفته شده است که این امر باعث می‌شود که حتماً مؤدیان برای استفاده از این معافیت (با در نظر گرفتن جزئیات فنی و تکنیکی شیوه جدید محاسبه و وصول مالیات بر ارث) اظهارنامه مالیاتی تسلیم کنند.</p>	<p>پیشنهاد حذف</p>	<p>تبصره «۴» - هر یک از وراثت تا سقف یکصد میلیون ریال از سهم‌الارث سهم خود از مالیات معاف است. اگر وراثت از دواج نکرده یا معلول باشند این مبلغ تا دو برابر افزایش می‌یابد</p>	<p>الحاقی جدید به بند «۸»</p>

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>– راه رفع این مشکل و چالش همزمان با پیگیری هدف ارائه معافیت مالیاتی برای مؤدیان موضوع مالیات بر ارث با سیستم جدید این است که ذیل این تبصره‌بندی اضافه شود که در صورت تمایل مؤدیان برای استفاده از معافیت مذکور باید اظهارنامه مالیاتی را در مواعد قانونی تعیین شده به سازمان امور مالیاتی تسلیم کنند.</p> <p><u>برای تحقق این هدف باید بند «۲۶» قانون با مضامین این بند مورد اصلاح و بازنگری قرار گیرد. تصویب این بند بدون در نظر گرفتن اصلاحات فوق می‌تواند مشکلاتی را در اجرای کل سیستم مالیات بر ارث این قانون ایجاد کند.</u></p>			
---	---	<p>تبصره «۱۲» به مفاد بند «۱۱» الحاق می‌شود:</p> <p>تبصره «۱۲» – مؤجرین واحدهای مسکونی یا تجاری در صورت تمدید قرارداد اجاره با مستاجر قبلی و ثبت اطلاعات آن در سامانه مدیریت املاک و مستغلات کشور، به ازای هر سال ۱۰ درصد و حداکثر تا ۱۰۰ درصد، مشمول تخفیف مالیاتی مالیات بر درآمد اجاره خواهند شد. شرط برخورداری از این تخفیف در هر سال، تأدیه پرداخت بدهی مالیاتی سال گذشته آن واحد در مهلت تعیین شده توسط سازمان امور مالیاتی است.</p>	<p>الحاقی جدید</p> <p>به بند «۱۱»</p>

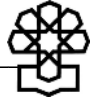

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
---	---	در بند «۱۳» بعد از عبارت «واحد خالی» عبارت «و قابل سکونت» اضافه می‌شود.	الحاقی جدید به بند «۱۳»
<p>- در بند «۵۰» مقرر شده است که تبصره‌های «۳» و «۴» به مفاد ماده (۱۸۷) قانون مالیات‌های مستقیم الحاق شود. با الحاق این تبصره‌ها، سازمان امور مالیاتی امکان دسترسی به اطلاعات مربوط به اسناد تنظیم شده در خصوص نقل و انتقال یا اسناد مربوط به تعهدات نقل و انتقال کلیه اموال منقول و غیرمنقول در دفاتر تنظیم اسناد رسمی را در اختیار خواهد داشت. این ارتباط با اتصال سازمان امور مالیاتی به سامانه ثبت الکترونیک سازمان ثبت اسناد و املاک میسر خواهد شد.</p> <p><u>از طرف دیگر</u> با توجه به اجرای ثبت آنی اسناد در دفاتر اسناد رسمی و درج اطلاعات مربوط به این اسناد در سامانه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و دسترسی تعریف شده برای سازمان امور مالیاتی شاید دیگر ضرورتی نباشد تا دفاتر اسناد مطابق مفاد ماده (۱۸۵) قانون مالیات‌ها مسئولیتی در قبال ارسال اطلاعات مربوط به خلاصه معاملات خود به سازمان امور مالیاتی را داشته باشند. براین اساس و با توجه به مطالب فوق و علیرغم تصویب مفاد بند «۵۰» در صحن علنی؛ در راستای رفع مشکل دفاتر تنظیم اسناد رسمی و کاهش بار تعهدات مضاعف این گروه از فعالان برای یک</p>	<p>تبصره «۵» به ترتیب زیر به مفاد بند «۵۰» الحاق می‌شود:</p> <p>تبصره «۵»- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است موجبات دسترسی سازمان امور مالیاتی کشور به آمار مورد نیاز کلیه معاملات و اسناد تنظیمی در دفاتر اسناد رسمی را فراهم نماید. پس از فراهم شدن امکان فوق حکم ماده (۱۸۵) این قانون ملغی‌الاثربود.</p>	<p>تبصره «۵» به ترتیب زیر به مفاد بند «۵۰» الحاق می‌شود:</p> <p>تبصره «۵»- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است موجبات دسترسی سازمان امور مالیاتی کشور به آمار مورد نیاز کلیه معاملات و اسناد تنظیمی در دفاتر اسناد رسمی را فراهم نماید. پس از فراهم شدن امکان فوق حکم ماده (۱۸۵) این قانون ملغی‌الاثربود.</p>	الحاقی جدید به بند «۵۰»

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p><u>موضوع مشخص پیشنهاد می‌شود تبصره «۵» جدید به مفاد مصوب بند «۵۰» الحاق شود.</u></p>			
<p>- ممکن است نحوه انشای این حکم در عمل مشکلاتی را به وجود آورد. دلایل بروز این مشکلات این است که در این ماده موضوعات مختلف دیگری غیر از موضوع مالیات (مانند مالیات، عوارض، حقوق گمرکی، بیمه محلی، ثبت سفارش و ... معاف است) مطرح شده و احیای این ماده آن هم در قانون مالیات‌های مستقیم می‌تواند در دیگر بخش‌ها آثار و تبعاتی را به دنبال داشته باشد.</p> <p>- اگر بناست فقط معافیت مالیاتی مربوط به موضوع ماده (۷) قانون هیئت امنای صرفه‌جویی ارزی دوباره احیا شود باید حکمی مستقل برای این موضوع تدوین شود. البته این امر نیز با رویکرد و مشی کلی حاکم بر لایحه <u>اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم و سیاست‌های کلی حاکم بر اقتصاد در بخش مالیاتی مغایر است. ضمن اینکه توجه شود که تصویب این حکم مغایر با مفاد (۱۱۷) و (۱۱۹) قانون برنامه پنجم توسعه است و تصویب آن نیازمند دوسوم رأی نمایندگان است.</u></p>	<p>پیشنهاد حذف</p>	<p>معافیت مالیاتی موضوع ماده (۷) قانون هیئت امنای صرفه‌جویی ارزی^۱ در ارائه خدمات درمانی و پیشگیری در زمینه‌های معالجه بیماران مصوب سال ۱۳۷۸ از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این اصلاحیه برقرار خواهد شد.</p>	<p>بند الحاقی جدید</p>

۱. ماده (۷) - پرداخت‌ها و دریافت‌ها و واردات و ارسال قطعات مصرفی هیئت به خارج از کشور، از هرگونه مالیات، عوارض، حقوق گمرکی، بیمه محلی، ثبت سفارش و پرداخت مابه‌التفاوت معاف است.

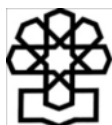
ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>- تصویب این بند با توجه به الحاقی بودن آن به مفاد لایحه اولاً به دلیل کاهش درآمدهای مالیاتی مغایر با مفاد اصل هفتادوپنجم قانون اساسی است و ثانیاً مغایر با مفاد تبصره «۱» ماده (۱۱۷) قانون برنامه پنجم توسعه است و لذا تصویب آن نیازمند دوسوم رأی نمایندگان است.</p> <p>- از نظر مسائل اجرایی و فنی نیز درگیر کردن سازمان امور مالیاتی به مسائلی همچون تنظیم مناسبات مربوط به اعداد و ارقام معافیت‌های مالیاتی و تغییر آن با تغییر تعداد افراد تحت تکفل مؤدی، سیاستگذاری مناسبی نیست، می‌توان اجازه داد تا دولت پس از دریافت درآمدهای مالیاتی، به روش‌های مختلف دیگر و با اتکا به این منابع، سیاست‌های بازتوزیعی درآمدهای مالیاتی را پیگیری کرده و از این طریق هزینه استفاده‌کنندگان از خدمات عمومی (آموزش، بهداشت، درمان، امنیت و ...) را برای خانوارها تعدیل کند. پس بهتر است با تقویت منابع درآمدهای عمومی و اختصاص آن به برخی کشورها، کسر قابل توجهی از هزینه و بودجه خانوار عائله‌مند را از این طریق کاهش داد، بدون اینکه کارآمدی و اثرگذاری نظام مالیاتی را متأثر کرده باشیم. <u>با این توضیحات مرکز پژوهش‌ها پیشنهاد حذف بند الحاقی را دارد.</u></p>	<p>پیشنهاد حذف</p>	<p>معافیت موضوع ماده (۸۴) قانون مالیات‌های مستقیم برای حقوق‌بگیران و اشخاص حقیقی موضوع فصل چهارم قانون مالیات‌های مستقیم به‌ازای هر فرزند ده (۱۰) میلیون ریال تا سن ۱۸ سالگی اضافه می‌شود.</p>	<p>بند الحاقی جدید</p>

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>مفاد ماده (۱۱۹) قانون برنامه پنجم توسعه مبنی بر جایگزینی سیاست اعتبار مالیاتی و مالیات با نرخ صفر به جای معافیت و کلیه احکام مربوط به لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم و همچنین و رویکردهای کلی نظام مالیاتی مبنی بر تبدیل معافیت‌های مالیاتی به مالیات با نرخ صفر است. لذا در این شرایط گسترده کردن دامنه معافیت‌های مالیاتی در قالب مفاد ماده (۱۳۴)، با اهداف و جهت‌گیری‌ها و همچنین قوانین فوق در تضاد است. علاوه بر این با توجه به الحاقی بودن این بند به بندهای لایحه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم اگر اثر کاهشی درآمدهای مالیاتی مربوط به این بند را نیز لحاظ کنیم <u>در این شرایط اصلاح ماده (۱۳۴) به ترتیب بیان شده مغایر با مفاد اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی نیز است.</u></p> <p><u>با توجه به موارد فوق پیشنهاد می‌شود این بند الحاقی حذف شود.</u></p>	<p>پیشنهاد حذف</p>	<p>متن زیر جایگزین ماده (۱۳۴) این قانون می‌شود: - عبارت «دولتی اعم از پیش‌دبستانی، ابتدایی، راهنمایی، متوسطه، دبیرستان، فنی و حرفه‌ای، آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای آزاد دارای مجوز از سازمان‌های فنی و حرفه‌ای کشور»، جایگزین عبارت «اعم از ابتدایی، راهنمایی، متوسطه، فنی و حرفه‌ای»، عبارت «و مراکز خدمات حوزه علمیه» بعد از عبارت «مراکز آموزش عالی غیرانتفاعی» اضافه می‌شود، عبارت «نابینا، ناشنوا، کودکان بی‌سرپرست، بیماران روانی مزمن، سالمندان اعم از روزانه، شبانه یا شبانه‌روزی و مراقبت» بعد از عبارت «ذهنی و حرکتی» و قبل از عبارت «بابت نگهداری» اضافه می‌شود، عبارت «و خدمات درمانی» بعد از عبارت «بابت نگهداری» اضافه می‌شود و بعد از عبارت «منحصراً ورزشی» عبارت «و درآمد حاصل از برگزاری مسابقات ورزشی منطقه‌ای و بین‌المللی غیر از کلانشهرها و درآمد حاصل از کتاب‌فروشی کلیه کتاب‌فروشی‌های دارای مجوز از مراجع صنفی ذیربط» اضافه می‌شود.</p>	<p>بند الحاقی جدید</p>

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
<p>عدم ارائه اظهارنامه از طرف مؤدیان و معاف کردن گروهی از مؤدیان از انجام این تکلیف قانونی مغایر با رویه کلی حاکم بر لایحه و قانون مالیات‌های مستقیم بوده و می‌تواند مشکلاتی را در اجرای طرح جامع مالیاتی به وجود آورد. علاوه بر این مستثناکردن گروهی از مؤدیان مالیاتی از انجام تکلیف تسلیم اظهارنامه می‌تواند منجر به فراهم شدن موجبات انقطاع اطلاعات اقتصادی سایر گروه‌های مرتبط با این مؤدیان را فراهم کند. بر این اساس، <u>پیشنهاد می‌شود این بند الحاقی حذف شود.</u></p>	<p>پیشنهاد حذف</p>	<p>الحاق تبصره ذیل بند «ح» ماده (۱۳۹): ارائه مفاصاحساب‌هایی که توسط شعب تحقیق موضوع ماده (۱۴) قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه صادر شده یا می‌شود اگر در مهلت مقرر مربوط به تسلیم اظهارنامه برای برخورداری از هرگونه معافیت مالیاتی مقرر در این قانون یا سایر قوانین به سازمان امور مالیاتی کشور ارائه شود، اظهارنامه مالیاتی مؤدی تلقی می‌شود.</p>	<p>بند الحاقی جدید</p>
<p>- تشویق به سرمایه‌گذاری در امور مربوط به حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی و پذیرفتن ارقام مربوط به این سرمایه‌گذاری‌ها به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی مؤدیان پرداخت‌کننده این منابع، امری مؤثر و کارآمد برای توسعه بخش‌های یاد شده با مشارکت خیرین است. اما با توجه به آثار مالی این بند و الحاق شدن آن در مجلس، تصویب آن شائبه مغایرت با اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی و همچنین مغایر بودن آن با مفاد تبصره «۱» ماده (۱۱۷) قانون برنامه پنجم توسعه تصویب آن نیازمند دوسوم رأی نمایندگان است.</p>	<p>--</p>	<p>در مفاد ماده (۱۷۲) بعد از عبارت «و مراکز فرهنگی و هنری (دولتی)» عبارت «و ساخت مساجد، حسینیه‌ها و مدارس علوم دینی با تأیید سازمان اوقاف و امور خیریه یا شورای مدیریت حوزه‌های علمیه حسب مورد» اضافه شود.</p>	<p>بند الحاقی جدید</p>

ملاحظات کارشناسی مرکز پژوهش‌ها	نظر نهایی مرکز پژوهش‌ها	جمع‌بندی کمیسیون اقتصادی	بند
---	---	<p>تبصره زیر به مفاد ماده (۱۸۶) الحاق می‌شود: تبصره - سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است ابتدای تیر ماه هر سال در خصوص تمدید کارت بازرگانی موضوع این ماده فهرست بدهکاران مالیاتی را به اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون اعلام و اتاق‌های مذکور موظف‌اند در رابطه با این مؤدیان به شرح حکم صدر این ماده اقدام و در مورد سایر مؤدیان ضرورتی به استعلام برای تمدید کارت بازرگانی نخواهد بود.</p>	<p>بند الحاقی جدید</p>

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۵-۱۲۷۸۶

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: اظهارنظر کارشناسی درباره: «لایحه اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم و اصلاحات بعدی آن» (بندها و مواد ارجاعی از صحن علنی مجلس و برخی اصلاحات و الحاقات دیگر)

نام دفتر: مطالعات برنامه‌ریزی و بودجه (گروه بخش عمومی)

تهیه و تدوین: سعید توتونچی ملکی

ناظر علمی: محمد قاسمی

مناقضی: کمیسیون اقتصادی

همکاران: —

همکاران خارج از مرکز: —

اظهارنظرکنندگان خارج از مرکز: —

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۴/۲